QAAD YAANI QEEYBTA 4-AAD.

SOOMAALI..@BUUG.

QEEYBTA 4-AAD.

Urur Diineedka Qaadyaaniga

Qoraalkii aan uga hadleeynay.

QEEYBTIISA 4-AAD

[waa Qalinkii: ZEEYLAC-BAALLI -2026]

SALAM STUDIO.TV..ka daawo casharo tayo leh.

#MIHRAAN&MUQDISHO.

-Maanta waxaan jilayaa anigoo Askari u ah Madaxweyne Cirro.karbaash waaye Qisada.

-anigoo iska hurdo (AI) ayaa i afduubtay kadibna qisadaan ayaa dhacday.

QISO:

(curis waaye qisada)

Mudane madax weeyne Fanaanada Mihraan ah magaalada weeyka maqantahay Muqdisho ayeey aaday.

-Mihraan waa tuma ayoow yiri ?.

-Muqdisheey jirtaa ayaan iri.

moorada kumajirto MIHRAAN weey ka maqantahay magaalada.

-mudanaha waxoow iidhiibay malaf

eey ku qoran yihiin dadka ugu caansan magaalada dhexdeeda.

waxoow igu yiri, bal soobaar magaalada qof ka maqan miyaa jiro, oo Muqdishana, aaday .

-hala yaabin hoowshaan Nabi Suleymaan weey u tirsanaayeen Shinbiraha.midii maqan ayoow tebi jiray.

وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَالِىَ لاَ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ

[النمل]

-MIHRAAN uunbaa ka maqan magaalada ayaan iri.

-Mihraanta waa tuma ayoow igu soo celiyay

- mudanaha TV-ga ayaan soo hordhigay Waatan Muqdisho ka dhex heestay ayaan iri.

HEESTA lagu magacaabo

maqaldaayo waa yaha. ayeey halkaas ka qaadeysaa.

"*qurux deeyda badan baa qarineeysay murugada*" Ayeey ku heestay.

-anigoo ka jawaabayo Heestaas waxaan iri

-qol mugdi ah intaan kugu qabiro haduusan Qandhicil timaha kaa gelin waad arki doontaa.

Qaajana kuugu dilin Hargeeysa

kadibna waxaad ku heesi doontaa.

-*quruxdeeyda badan baa qarineeysay qaajada* .

adigaa dan ugu luqeeyndoono ereyadaas.

markaan qaajo kuugu dilo, shan maalin ku dhex qatanaatid qol madoow oo weliba mugdi ah. qof walboo ku eegaba

quruxdaada darteed.

qaajo ma heeyso midaan, isagaa dhihi doono sidaas.

CAASHAQ laguugu cidleeyay ayaad ka calaacashaye Liinta waad ku dhex cabi doontaa Xabsiga.

Xamar beey aaday darteed.ayaan kuu xirayaa .

-MIHRAAN in eey nala joogto ayaan u maleey misane TV ayoow ahaay waxa na hor yaalo ee aan la hadleeynay aniga & Madaxweeyne CIRRO.

-Mudanaha waxuu yiri.

Yaa iga DIMOQORAADISAN.

-Qofnna ayaan iri.

-Digteeytar soow ma ihi KALI TALIS ah?.

قَالَ يٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِى مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلأَنْهَارُ تَجْرِى مِن تَحْتِيَ أَفَلاَ تُبْصِرُونَ

الزخرف51.

-haa ayaan iri . waxaan usii raaciyay .Kaaga darane Taalada Daljirka-dahsoon ayeey isku soo sawirtay.

TALAABIIB weey aadi kartaa balse TOGDHEER dalxiiska loo aaday, xabsi ayaa lagu muteestaa.

-Madaxweeynaha waxoow ii magacaabay

Waziirka RUFIYAAN-NIMADA.

-Mudane madaxweeyne .Yurub Geeyno markeey Xamar aaday Liinta ayeey ku cabtay Xabsiga. iyadana waa qasab in la xidhaa.

-madaarka markeey sidaas uga soo degto ila soo socodsii. ayoow yiri .

- marxaba ayaan iri .

MIHRAAN&Magaalada Hargeysa.

-habar Duq ah oo TALAABIIB kusoo tababatay ayaa ila socoto. sida maxaabiista loo ciqaabo ayaa lasoo baray weliba Yaxaaska sida loosiiyo maxaabiista ayeey soo baratay.

Aniga & Duqdaas waxaan sugeynaa Mihraan in eey kasoo degto Diyaaradii Xamar ka keentay.

- Shalmadeeda ayaan meel shishe uga jeeday Fanaanada.

Shiikhadii ila socotay ee Talaabiib lagu soo tababaray ayaan sheedda ka tusay, wataaye, Naagta soo qabo ayaan iri.

-Qamal&qandhicil haduusan timaha ka gelin, Biyo eey ku qubeesto kolkeey ubaahatana qarash bixi la dhihin weey arki doontaa.

weliba qado kolkeey ubaahatana qonton doolar laga qaadin.

duqda ayaa sidaas tiri iyadoo sii wadato Budkeeda.

MIHRAAN&Xabsiga Hargeysa.

5 maalin oo xabsi ah kadib

Heestaan ayeey ku luqeeysay.

maqaldaayo waayaha intan quus kasoo haray
murugtaan qofsoomaray qof kastoon usheegaa film buu uqaataa.
sikastoon ilmawqubay ama qaxar usoogalay

qulubteeydan dhaawacan qofna imadareemine

qisadeeyda noloshaa qurxineeysay sheekada.

qalbigeeyga jaban baa maalmaha qaraarka leh

la qarshaa dhibkeeygoo kama quusto noloshee

quruxdeeydan badan baa qarineeysay murugada.

maalmaha qaraarka leh ma heleeysid ruuxqudhoo

kula qeeybsanaayee.

maxaan ruux qalbiga dilay intuu qaatay telefoon qeeyliyoo calaacalay qofna oo wax iiqaban.

HEESTA waa MUUSIG la`aan halka eey ku qaaday waa XABSIGA HARGEYSA

waxaa isla xabsiga ku xiran SHEEKH Maxamad WELI.

SIYAASAD ayaana loo sooxiray isaga iyo saaxiibkiis.

SH: Maxamad WELI. ayaa MIHRAAN & Dumar kale Qolkeey ku jireen ayoow albaabkiisa garaacay .

waxoow yiri waa lagaaray salaada subax. Dumarka meesha kugula xiran dibada usoo saar hanala dukadeena salaada.

JIIRGAAN Biyo kabuuxay ayoow Albaabka udhigay.

-MIHRAAN baa waxeey tiri . Kuuriyada waqooyi miyeey isku bedeshay Hargeysa Mise MAGEFE ayaan meel ugu xiranahay.

qolkii Dumarka ayeey dhankiisa usii jiiday jiirgaankii Biyaha ku jireen.

==========

#Sheekh MAXAMAD WELI.

wacdi ayoow ka jeediyay **Xabsiga Hargeysa.**

SUUGAANTA

RABI hala baryo Afkiinana ku barya.

Ereyo suugaan ahna ku barya.

Rabi waxoow yiri .

ibarya waan idin ajiibayaa.

meelkale waxoow ku yiri Eebbe

kuwa baryadeeyda iskala weeyn Jahanama ayeey gelayaan.

-Xadiiska Nabiga ayaa ahaay "Ducada iyada ayaaba ah cibaado"

-bal kawarama qofka hadii oow hoowl qabto

qofkii hoowsha loo qabtay waa qof taajir ah, aanan weligiis wax hanti qofkale leeyahay aanan qiyaanin .waaba qof ka faano hantida dadka kale.

qofka nuucaas ah ma is leedahay

dhidid kaaga ayoow inkirayaa ?

jawaabta waa maya.

-DUCADA Rabi aad baryeeysid waa lamid.

Rabi waxa aad ka tuugtid waa ku siinayaa ama Ubadkaaga ayoow siinayaa.

ama Ehelka adiga kaa danbeeyo inta kula qaraabada ah 500 sano kadib qof dhalan doono in lasiiyo ayaa macquul ah, adigana ajar baad ka heleeysaa wax walba oo wanaag ah oow qofkaas ku tacbo ducada aad ku duceeysatay balse dhaqsi laguu siinwaayay.

-Bangiga .ama Xawaalada lacagta aad ku keeydsatid maanta, waxaa hubaal ah in aad berito ka heli doontid agtooda.

DUCADA ayaa lamid ah . waa Bangi aad wax ku keeydsatay. hanti aduunyo ahadii aad ku duceeysatay waad ka heleeysaa dhanka Eebbe . Jano hadii aad ku duceysatay.

Naarta Rabiyoow iga kori iyadana waa lamid.

-Ducada waa sida qof lacag dhigtay Bangiga ama hanti farabadan tacbaday ugana tagay Ubadkiisa si eey nolol uga dhigtaan markoow dhinto kadib

-Nabi Ibraahim Dalkiisa ayoow u duceeyay .

Rabiyoow Dalkeeyga kayeel meel aamin ah.

Dalag uga soosaar dhulkooda ayoow yiri.

waana loo aqbalay DUCADAAS.

maal aduunyo ayoow ku duceestay Nabi Ibraahim.

TUSAALE KALE:

Qof taajir ah ayaa u tuugsi tagtay.

Qofkaas Nin isaga shaqaale u ahaan jiray, ayaad u amaantay.

hebel qof wanaagsan boow ahaay . nin fiican boow ahaay oo baari ah. hoowshii aad udiratay si wanaagsan ayoow u qabtay.ayaa tiri.

intaas ka dib qofkii taajirka ahaay ayaad ka codsatay dantii aad ugu socotay.

Qofka aad qaabkaas ula hadashay ma is leedahay wax la`aan ayoow ku dhigayaa?.

maya waaye jawaabta.

Qofka shaqaalaha ah waa Nabi Muxamad.

midka hoowsha usoo dirsadayna waa Eebbe.

Amaanta Nabi Muxamad.

--

Adaan bar ahaayn abuurka

Adaa barkastana dhameeysa

Adaa burca aaynigeeda.

Adaa billo iyo ayaana

Adaa biliciyo udgoona

Adaa boos degay amaan ah

Adaa balamaha adkeeya

Adaa burji dheer dadkeena

Adaa bashar xulashadooda

Adaa dadka baarigooda.

BARYADA

Eebbe .

Adaa bilowiyo dhamaada

Adaa boqor boqoradiisa

Adaa dhaya boogahayga

Adaa boholyoow udiida

Adaa dhaawaca baxnaansha

Adaa beerkana daweeya.

Adaa baahida kafeeya

Dabiiba kashoo ibaanta

Adaa ilmadeyda bi`iya

*Anoon waxba heynin **Eebbe** adaa iga qaada boodhka.*

--

Suugaanta nuucaas ah waa dharka alla kacabsiga ee Qur`aanka lagu sheegay.

SHARAXAAD:

Adaa bilowiyo dhamaada

هُوَ ٱلأَوَّلُ وَٱلآخِرُ وَٱلظَّاهِرُ وَٱلْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

[الحديد3]

Adaa boqor boqoradiisa

(limanil mulkul yoowm lilaahil waaxidul qahaar)

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمَـٰنِ

الفرقان.26

--

SUUFIGA agtiisa in leeyga soo buriyo ayaan diidayaa sidaas

ayaan Suugaan qurux badan usoo fatahay.

Ninka qoray Kitaabka "BURDAHA"

mid ka qurux badan ayaan ku amaanay Nabiga.

-Hooyo walboo Soomaali ah oo dhiban iyad ama Ubadkeeda.

Ereyadaas quruxda badan haku barido Eebbe. waa ka aqbalayaa ducadaas in sha allaah.

Abwaanka curiyay HEESTA fasax kama helin in aan magaciisa xuso. balse markale ayaan sheegi doonaa.

Jacbur ayaan ka dhigay HEESTA. waxbadana waan is daba mariyay.

==========

Home
Shorts
Subscript
You
الإمام والخطيب والمدرس
في مسجد الجامع القديم في هرجيسا
القناة الرّسمية
Sheekh Maxamed Weli Sh Cabdirashiid
@ShMaxamedWeli • 13.8K subscribers • 903 videos
...more
Subscribe
Home Videos Shorts Podcasts Playlists Posts
Latest Popular Oldest

SH. MAXAMAD WELI.HARGEYSA

==========

#Dhameestirka QISADA MIHRAAN inoo meteshay.

- TV-yada Soomaalida xor ma ahan mana sii deeynn karaan qisada nuucaan ah .

Filim ahaan. (IA) ku sameeya ee Nedka ku faafiya markaad meteshiina , ka carara caasimadeena Hargeysa.

kuna xisaabtan in xabsi ku geleeysid Filmka nuucaan ah.

ama qiso udhiganto curinteeda ama qorideeda.

-Aniga weey iiga dhamaatay Hargeysa kuwa laga mamnuuc ayaan ku biiray .Qabiilka ISAAQ in aan Qalin ugu uhiiliyay darteed.

Y*HOOD & IMAARAAD in aan iska diiday.

-Mudane Cirro waa la karbaashayaa weliba

ciyaal (AI)

casho ayeey ka helaayaan karbaashkiisa.

ATOORE ka noqda ee metela.

Anshaxana hala ilaaliyo.

waxaan ahay qof is xejiyo dhanka Culimada.yaanan la caaynin qofna. Dumarka Timahooda yaan laga qaadina shalmada, asturnaanta udaaya .

-odayga isagoo jilaayo qisadaas. (AI) ku sameeya.

Ciyaalka (IA) Oday CIRRO qisadiisa Film ka sameeya. qiso waaye laga qadeen karo.

Anshaxa qofnimo yaanan wax loo dhimin.

Nabi Muxamad ayaa mudan in anshax ahaanta lagu deydo. Qofna ma caayi jirin Nabigeena.

-Qiso waaye, canaan ah balse mudane Cirro qof ahaantiisa ma caayin.

-MIHRAAN.

Heblaayo Usheeda geed kumataalo ayaan maqli jiray .qof caan ah maba ihi. si daran uma caanbixin.

sidaas ha dhahdo waa laga qaleeynayaa markaas.

Qorshahaas hala tagto Hargeysa .

gabar Qurbaha ka timid hadii eey tahay. Qabiil ahaanna uba dhalanin HARGEYSA. markaas aniga ayaa xisaabta qalday.qofka reer koraadka lahjadiisa ku hadlo Reer waqooyi ayaan uqaataa.

#SHARAXAADA SHEEKADA.

ama

QISADAAS.

-sheekada ayaan ku qurxineeynay balse MIHRAAN kuma dhicin qisadaas, balse .Qamar Suugaani.Ajakis.Yurub geynyo.Nimcaan hilaac.iyo qaarkale oo badan oo hada maankeeyga ilaabay ayeey qisadooda tahay. laguna xiray xabsigaas HARGEEYSA.siyaasad looma xirin dadkaas balse maxaad ubooqateen Xamar ayaa loo xiray.

dalxiiska TALAABIIB loo aaday, xalaal waaye midkaas. Xamarna waa xaaraan.

qisada aan ka qoray sheekadaas aad beey u dheertahay balse waan soo gaabiyay.

-Atariishada aan udhiibay qisada ee magaceeda lagu jilay.

ha yeelato reer Ubadna Allaha siiyo kadib ayaan qisada dhameestirayaa. ogolaansho kama heesto in aan magaceeda & Heesteeda isticmaalo.

-Soomaali waxeey ku maahmaahday Usha walaakaa lagu tumay Gumadkeeda adiga ayoow ku sugayaa.

Fanaaniintii waaweeynaa hadii xabsi ladhigay MAQASHIYEEY maxaad sugtaa ayaan ulajeeday.

---

sharaxaad, ereyo:

qonton=konton.

[madaarka=gegida diyaaradaha]

{Malaf=Galka magacyada dadaka caanka ah Hargeysa&gayigeena }

Qamal/Gamal=Injir.

==========

==========

#MADAX WEEYNE CIRRO.

Buuga "AL IMTAAC WAL MUAANASA."

[BUUGA:الإمتاع والمؤانسة]

1000 sano kahor ayaa Buugaas la qoray .

ABUU XAYAAN AL TOOWXIIDI

ayaa qoray.

madaxtooyada BAQDAAD ayaa laga martiqaaday ninkaas qoraaga ahaay.

40 habeen ayoow halkaas ka jeediyay muxaadaro. waxyaabaha oow ka hadlay habeenadaas ayaa laga qoray Buugaas.

sanadka 2024 ayaan sookoobid ku sameeyay.

qisadaan hoos ku qoran ayaan halkaas ku dhex darsaday.

-Madax weeyne CIRRO .2026

GURYO ama DHUL   ayoow ka boobayaa

DAD SHACAB AH.

waxeey is ku egyihiin qisadaan XAMAR ka dhacday 50 sano kahor.

#QISO:

ODAYGII MADAXTOOYADA agdegnaay Dameerkana ujoogay.

-Madaxtooyada Xamar waxaa agteeda deganaay reer iska danyar ah, Gaari Dameer ayeey suuqa uga xamashaan. habeenka marka lagaaro halkaas ayoow ka ciyaa Dameerka.

qoladii Madaxtooyada.waxeey dhaheen Ninyahoow Lacag badan qaado Guri kalana halagusiiyo hana lagaa raro meesha.

bilicda magaalada sidaan kuma wacna .

- waan kasoo fekeraa ayoow yiri ,misane qoladii Mucaaradka Doowlada (Hawiye, Isaaq, Majeerteen) ayaa sheekadaas maqashay waxeey dhaheen waryaa halkaaga deganaaw waxaadoontid inagaa ku siineeyno, lacag midooda ka badan ayaana loobalan qaaday .

qoladii Doowlada hoose markeey uyimaadeen.

Nikii waxoow yiri war waxba iibin maayo mana ubaahni Guri ,halkiisa ayoow sidii usii deganaaday.

-Mucaaradkii uxirnaay Doowladii Kacaanka iyagana agtooda ayaa Dameer lagu xiray waatuu gabay katiriyay Abwaanka ,gabaygii "DARMAAN & Dalxiis"malaha weey kala aarguteen.

(sheekadaas suuqa ayaan ka maqlay)

Madaxweeyne CIRRO

ayaan karbaash uga dhigayaa **QISADAAS,** isaga ayaa lagu dhegan yahay beryahaan.

-Dadka qaar in eeysan war ka heeynin ayaa suuragal ah waxa oow sameeyay Madaxweeyne Cirro. aan kaa daba geeyo hadii aad ka dhacsantahay sheekada HARGEYSA ka socoto.

-Cirro asal ahaan waa nin qurbajoog ah FIILAAN ayoow deganaay

siyaasada ayoow ku biiray kadibna waa kasoo guuray halkaas.

xizbiga oow ku biiray ayaa lacag qaaraan ah isku qoreen kadibna guri 1 milyan U.S.D. lagu qiraasay ama 2 milyan ayeey

u dhiseen .ceebna ma ahan

NOBAD&NOLO madaxweeye Farmaajo ayeey u dhiseen guri cajiib ah aadna u quruxbadan.

mahadsanid madaxweeyne ayeey dheheen hoowl wanaasan ayaad Umada u qabatay. aniga waan taageersanahay in qofka la abaal mariyo sida Farmaajo markoow udhaqmo. aad boow uga dhoowrsaday hantida dadweeynaha ,qofkaad jeceshahay waa ku indha sarcaadiyaa ayaa la yiri. igu qaado. hadii aan taageeray Farmaajo. Madaxweeyne Xasan dal xoreeyey isagana waan jeclahay oo waan taageeraa. adiga qoraalka aqrinaayo hadii lagu doorto waan ku taageerayaa hadiiba Soomaalida ku doortaan.

-Cirro isagana waan taageeraa waayo doorasho xor ah xalaal ah ayoow kusoo baxay .balse mucaaradka waxeey dhahayaan xul ma ahan balse xal baa lamooday. Qabiilka oow isaga ka dhashay si loo qanciyo ayaa loo doortay. Dadka qaar sidaas ayeey dhahayaan.

-Abwaan Reer Gaalkacyo ah ayaa gabay ka tiriyay Reer BOOSAASO qaabka eey isku doortaan .

" kalkaan anigaa usoo weel baneestay iga wareeg aan wadaanta darsadee .markeeyga ayaa lagaaray .gabay nuxurkiisa sidaas ahaay ayoow Abwaanka tiriyay.

-QISADA Guriga Madaxweeyne CIRRO.

-Cirro Guriga oow Hargeysa ka degan yahay waxaa deris la ah dad shacab ah

14 sano ka badan ayeey deris la ahaayeen. wax dhib ahna uma geeysanin .hadeer markoow madaxweeyne noqday kadib halkii oow qalbiyadooda isku qori lahaay waxoow isku qoray DHULKOODII.

-CIRROOW Dulmi lama xanbaartee Daartaan kujirnay. ama dugsigaan kujirnay baa dibada noogasaartay.

-DEELKA .Maansada mid aan aniga tiriyay ma ahan .shaqsi ahaan aniga Guri keeyga ah kuma

yaalo Haygeysa, hadana Ubadkeeyga sida aan wanaaga ula jeclahay ayaan Qabiilka ISAAQA ah wanaaga la jeclahay.

HOOYO Daarood ah

Guri eey ku laheeyd Hargeysa.

halkii eey derinta utiilay kama aadan dildileeynin .waloow diin ahaan sidaas xaaraan tahay .

-**Hooyadii Digil&Mirifle** ee Laascaano laga tarxiilaayay Nin u doodaayo maba ihi.

Hooyo ISAAQ ah ayaad ka ooysiisay.

adigaas dibada kasoo guuray weey kaa WADANI santahay.

HAGEYSA hadii eey gubato, meel aad u guurtid ayaa kuu sahansan.

Qof waxaa tahay qurbajoog ah.

KENYA Qasri makuugu yaalaa ?

mise hada ayaad qorshahiisa si qarsoodi ah wadataa.

Gunada Maxadweynaha waa mid la wada ogyahay bil walba inta laguu ogolyahay waa 30,000$ (sodon kun $)

-Hooyada oohinteeda aan ka hurdi waayay waa Hooyo ISAAQ

ah.

dhulkeeda ayaad kaboobtay qasab ayaad uga rartay Gurigeeda.

saq dhexe ayeey ku soo jarmaadeen Ciidankaaga

CAGAF-CAGAF tiina weey wateen.

-Guri danta guud ah oo Doowladii Siyaad laga dhaxlay. oo laga dumiyay kama ooynin Hooyadaas.

Guri eey hantideeda ku dhisatay ayaan kaala hadlayaa. hal Hooyo ma ahan balse waa HOOYOOYIN tiro badan oo aad dhulkooda ka barakicisay.

-Mudanaheeygiyoow.

Madaxweeynaha xalaasha lagu doortayoow Diinta aan kuu daliilshee Damiirkii manoolyahay.

- DERISKA ayoow ka dardaarmay Nabiga heer waxaa la gaarsiiyay loo maleeyay in eey is dhaxlayaan deriska

Nabiga waxaa deris la ahaay reer sabool ah diin ahaana Y*hood ah .

Maraqa ama Fuudka hala badiyo ee cida deriska nala ah wax halaga siiyo ayoow dhihi jiray Nabigeena.

Addna Madaxweeyne CIRROOW waxaad meeshooda ka rartay deriska xalaasha ah.
14 sano dadkii ku agdeganaay ayaad iga guura tiri.
4 xaasle miyaa tahay?.
ma waxaa dooneeysaa in xaasas kaaga is garab degaan.

Wuxuu yiri CIRRO.

waan ka baqayaa meel walba.

Shiico iyo SUNI. Muslim walba ayaan col la noqday.

dadkoo dhan waan ka baqayaa.agteeyda ka guura ayoow yiri Madaxweeynaha.

-Qaasnuun ahaan xaq ayoow u leeyahay in oow iska raro deriskiisa, si amaankiisa loo ilaaliyo. waxaasna Madaxda caalamka weey ku dhaqmaan. balse waxoow ku xalin karay in oow ka kireesto 5 sano ama 4 sano kadibna halkooda eey kusoo laabtaan. balse qarashka iga qaata kana guura meesha qasab ku

guura ama qorayga caaradiisa , weliba deriskii 14 sano .qiso waaye xanuun badan.

KARBAASHKA Madaxweeyne CIRRO ayeey kamid tahay Qisadaas.

CIRRO. Dadka oow sidaas ku sameeyay TV-yada ayeey taagan yihiin

iyaga ayaan kasoo xigtay qisada.

-Magaalada QASA sida eey ugaleen Y*hood . CIRRO waa ogyahay. In la barakiciyay weliba BACO eey ka dhigteen GURYO midaasna waa ka dheregsan yahay .

Ninka indhaha isku qabtay ee Qudus Qalinkiisa ku saxiixay in lasiiyo SAXNUUNIYAD , ma waxoow u naxayaa DERISKIISA?.

Maya waaye jawaabta.

>DHAMAAD<

==========

==========

Deeqo afro.

maqaalkaan qeeybtiisa 2-AAD.

ayaan uga hadalnay heesteedii

"saaxiib anigaa ku jecel sax"

siyaasad ahaan ayaan u fasirnay ereyada heestaas.

Habartaas heesaheeda maxaad usoo hadalqaaday una dhex keentay Saxwada Masraxeeda.

in aad igu qabsatiin ayaa suuragal ah.

-aan ka jawaabo arinkaas

Filimka la jilaayo Atariisho ayaa loo xulaa. sidookale Atoore.

Kaabalaadarka isagana waxaa loosoo xulaa Atariisho. Naag manaxdo ah. majixinjixdo macangag ah ayaa la jisho filimka.

-Deeqo Afro fikrado ayeey ku dhex faafisaa Suugaanteeda. iska hees uma heesto.
waxaa jiro Habro geedfadhi u ah.
fikirkoogana waa mid ku dhisan dadka laba haloo qeeybiyo lab&dhedig.
Qur'aanka waxoow dadka u qeeybiyaa fikrad ahaan balse uma qeeybiyo Rag&Dumar.
Jufo &Qabiil.ama Tol iyo Jilib hoose
وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ
[التوبة71.]
Fircoown Xaaskiisa Nabi Muuse ayeey ku tol noqotay.
Nabi Nuux wiilkiisana Gaalada ayoow ku tol ahaay.
Aayad Qur`aan ah ayaa jirto.ma xusuusto hadeer maankeeyga weey ka maqan tahay balse nuxurka Aayadaas waxoow ahaay.

marka Buunka qiyaame la yeeriyo abtirsiino halkaas beey ku dhamaatay, siiba qofka Gaalka ah.

Muslimka isir ahaanta waa ujirayaa balse qof Gaal ah haduu dhalay qof Muslim ah

halkaas ayeey ku kala hareen, xitaa isma aqoonsan doonaan Jano iyo Naar marka loo kala hoyaado.

فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَلاَ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلاَ يَتَسَآءَلُونَ

[المؤمنون101]

KACDOONKA DUMARKA.

Aqristoow ma maqashay Buuga lagu magacaabo "Siidaaw" Buugaas ayaa ah Dastuurka Dumarka .

markale ayaan si qotadheer uga hadli doonaa. sax iyo qalad waxa ku qoran halkaas.

Aniga&Hooyadeey qofka rabo in oow Rag&Dumar inookala qeeybiyo. warmoogaa midkaas.

-Dumaroow inagaa ah wiilashiina.

walaalkiin ayaa nahay.

Wiilkii ku guursan lahaa waa aniga.ama waa isaga.

Waalidka idin dhalay waa inaga.

Hadraawi waxoow ku heesay "anuubaa Hooyadaa ah"

waxoow Gabaygaas kaga hadlaayay wiil duurka galay kaasoo Dumarka eey duufsadeen . masoo xiriiriyo Hooyadiis iyadana aad beey ugu xiistay wiilkeeda.

waxeey tiri Hooyadaas "anuubaa Hooyadaa ah"

==========

-**Deeqo Afrro** heesaheeda maxaad uso hadal qaday.

qof dinta jecel ma ahan. waana Gabar Alle-kajeed ah.

-aan ka Jawaabo arinkaas

Culimadii Boosaaso lagu dilay weliba xili salaada subax laga soo baxay masaajidka hortiisa,Sheeqa lagu dilay halkaas, midkii dilay waxoow ahaay Kuray aanan diinta wax ka aqoonin. midkaas aan Kaamirada ka daawanay. cimriga oow jiray wejigiisa ayeey ka muuqataa.

Canugaas Khawaarij-nimada cabsanaay Jaamacad iska daaye Dugsi sare xitaa ma dhameeynkarin. sidaas oo eey tahay aqoonyahanka Umadaan hagi lahaay. Wadaadkii Cilmiga Diinta & cilmiga aduunka lagu maamulo isku darsaday ayoow ifka

dhaafiiyay .

Wadaadkaas waxa loodilay ayaa ah 6 Muxaadaro,oow xaqa ugu iftiiminaayay Umadiisa Soomaaliyeed.

- Imaam Cali kuwii dilay khawarijta.

 qaar wadaado sheeganaayo uun beey ahaayeen .

Wadaadnimada waataas. xumaan & samaanba weey leedahay.

.Heesaha ayaa lamid ah .

- Wadaadka maanta jiro isbaaro ayaa utaalo Masjidka hortisa.

ishaa kuu marqaati ah.Culimadaas aan kasoo waramay ayaa kuugu filan tusaale.

-Siyaasada aan ka hadleeyno kuwa ku hoowlan sida eey u badan yihiin waa faasiqiin.

Dahab Sideed kuheshaa una udhisataa daaro dhaadheer. dharka midka ugu quruxda badana ugu lebisataa,

Dumar tiro badan u guursataa. hankooga waa intaas.

Dareemayaasha Jirka sida eey ugu raaxewyn lahaayeen ayeey u noolyihiin.

-Deeqo Afro dhoormar ayeey wadaadnimada

ku karbaashtay suugaanta. mana kalareebin.

Wadaadka kiisa xun iyo kiisa san

weey iskuwada qaaday qolo gaar ah ma karbaashin.

-Deeqo Fagaaraha ayeey ka hadashay sidaas baan fagaaraha ugala hadlayaa.

#Deeqo AFRO falanqeeynta Heesaheeda.

Afkaar ayeey ku dhex faafisaa HEESAHA sidaas ayaan u dul istaagayaa suugaanta eey faafineeyso.

Deeqo AFRO

heesta :

AADANE XORAAN AHAY.

DEEQO waxeey ku heestay.

"*islahaansho ma ogoli Aadame xoraan ahay*.

**

Aduunkaan unecebahay su'aal aakhiraadyada ereyada

naxuuska ah xageed aaday maantiyo yaa adi kusoo wacay.

qofka ku heesay

Ereyadaas aadka uqalafsan ISKAABULO ayoow inbadan

ahaan doonaa.Gacantiisa ayoow barkan doonaa.

dabciga MASASKA ayoow leeyahay qofka nuucaas ah Rag ama

Dumar midkoow doono ha ahaado. Maska ayaa jecel in oow

kaligiis meel ku noolaado, waayo SUN ayaa jirkiisa ka buuxdo.

durba waa xanaaqayaa.

Ereyadaan ereyo lamid ah

Gabadha ku heestay ayaa reer

Dhaqasho diyaar u ah.

Dhulkaan kuu xaaqi laa.

Dharkaagaan dhaqilaa.

Dheeftaan kuukarinlaa.

Dhalaan inta kuudhalaa dhabteeyda ku heenlaa.

Dhibtaan kuudiidilaa.

Dhabanka inta kaadhunkado ayaan kula dheelilaa.

Dhawaaqa midkiisa xun dhegtaadaan udiidilaa.

DEEQO

Soowareeji Tilifoonka ~~isnaabka~~ furahiisa keen.

sawirkeeyga&kaaga

isku dheji ee Shaashada saaro

Sidaas buu dhaqankooda yahay dhalinta maanta nool.

sidaas ayeey reer kooda ku dhaqdaan.

==========

-Deeqo Afro &AAKHIRO.

Deeqo waalidkii dhalay Diinta ayoow aad u jeclaay siiba Abka eey kasoo farcantay.

Deeqo waxeey tiri Qabriga ayaan ka baqayaa.
yaanan leey dhigin halkaas. markaan dhinto Meeydkeeyga Geed dheer hala dul saaro.

usheega inantaas ma jiro Cadaabta Qabriga.
Mas Dadka qaniino maba joogo Aakhiro.
وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَاباً
(سورة النبأ/40)
Duurjoogta ayoow kamid yahay Maska.
Ciida ayoowna kamid noqdaa markoow dhinto .
Maska.Faraskana waa lamid.
lama xisaabiyo duunyada .duurjoogta.
Qofka markoow dhinto caawa ama maanta
Jano ama Naar ayoow midkood dhex degayaa.
quraafaadka CADAABTA QABRIGA halkaas kaga har.

==========

-**Deeqo AFRO** Igaar qabo oo qarsoon hadoow jiro hanaga raali ahaado gacantaa nooga fakatay gabadhaas.

Igaar dadka u muuqdo oo lawada ogyahay haduu yahay isna ha raali ahaatho.

-carmal calafdoon ah hadeey tahay hadeer.

kan aroosi doono isagana hanaga raali ahaatho.

kuwa eey kadhalatay waan uwada simanahay gabadha oo weey nala dhalatay dhamaanteen.

>>DHAMAAD<<

==========

#JACEYLKA.

aniga sideen u arkaa jaceylka?

Deelleey sideey tiri

"Dumar dumar ma guursado"
Wiil &gabar ayaan ka hadlayaa.
ama
Hooyo&Ninkeeda.

Dad waxaa jiro laga saaray Wadnaha waxeey ku noolyihiin Mashiino hadii lademiyo mishiinkaas waa dhimanayaa qofkaas.
-Jaceylka qofka oow dhab kayahay qofkaas Wadnahiisa lala baxay ayuu lamid yahay.
waa qof dilaa ah qofka jaceeylka beenta ah la wareegaayo suuqyada mucaashaqiinta.
-HEES ayaan dhageestay waxeey ka hadleeysay "*Dhuumaha wadnaheeyga hadalkaaga ayaan ku dhayayaa*".
qofka nuucaas ah Wadnahiisa ayaa lala baxay
qofka oow jeclaaday waxeey u noqotay sida Mishiinkaas aan kasoo hadalnay.

-Maya. jaceylka ku daneysiga ah.
-Maya. qof walba jaceylka ku beer kadibna ugabax.

AKHLAAQDA CAASHAQA.

lamaane is guursaday ayaan ka hadlayaa.

Gacandhaafka reeraha.

sedexeeye waxaa ah

kuwa reeraha dhisan kala geeyntooda ku hoowlan.

kuwaas ayaa ah dilaayada runta ah.

reer dhisan dumintiisa laba jaceyl ka dhexeeyo kuwa kala dilaayo, waxba ma dhaamaan kuwa hubka qaatay ee dadka in la laayo ku hoowlan.

waayo Ubad ayaa halkaas ku aabe seegay kuna Hooyo waayay. Ubadkaas rajo &agoon waxba madhaamaan ileeyn adiga ayaa kataliyay in eey is furaan labo isjecel.

- lamaane dulqaadka ka dhamaaday, adiga yeysan ku eersan, hana dhexgelin reer dhaqmaayo.

-Qofka waxaa uwanaagsan wadnahiisa in oow hanto.

meesha aan ku noolnahay waa aduunyo.

Nabi Muxamad ayaa laga codsaday furiin.

mashiinka ha udhiibin Qalbigaaga balse adiga heeyso.

xitaa Hooyadaa haku aaminin Wadnahaaga.

Wiil&gabar midkaa tahay adiga ayaan kula hadlayaa.

(AI) lama hadlaayo aniga ,Bir waaye (AI-ga)
wax dareemo ah ma lahan.
-gacandhaafka reeraha.

Yurub geenyo wey kaheestay.
Juba isagana hal hees ayaan ka dhagestay oo ku saabsan arimaha kala dilka reerka dhisan.
Farxiyo Fiska iyadana wey ka heestay waan soo minguuriyay heesahaas.

-RUFIYAANIMADA Dumarka ayaa ku badan .

"Dumaroow geedkii miro leh idinka ma iska guratiin"

Gabadha hadii eey ogtahay in lafuri doono heblaayo ilmaheedana ka irdhoobi doonaan, waa xaaraan in eey ugacandhaafto reerkaas dhaqmaayo ,mana u banaana in eey Ninka ka dulqaado. ama eey shukaansato Nin xaasle ah .

-aan kugu labeesto waa in eey iska diido.
-Gabadha uma banaana in eey shukaansato nin xaasle ah.

Wiilka Muslimka ah waxaa laga xarimay in oow docfafuuro shukaansiga.

tusaale : Nin ayaa waxoow shukaansadaa heblaayo adigana waad ogtahay waxaa xaaraan ah in aad ka dulqaadid Naagta oow shukaansado qofkaas Muslimka ah.

Xadiiskaas waxoow ku qoran yahay 40-ka Xadiis ee Imaam Nawawi.

-Xadiiskaas waa Mindi laba af leh.

Qodobkaas Wiilka qabtay ayaa Gabadhana geed ku xiray.

sida wiilka looga xarimay shukaansiga, ayaa gabadhana looga xarimay in eey shukaansato Nin xaasle ah. waayo Reer dhaqan ayaa furiin ka dhex dhacayo midaasna waa fal sheeydaan.

Sheydaanka Sixir ayaa laga bartaa. sixirka nuxurkiisa ayaa ah sida Nin&Naag leeskugu diro.

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَزَوْجِهِ

[Albaqra 102]

-Wadaadka markoow wax xarimaayo

XADIIS ama AAYAD

waa in oow soo daliishadaa ama Dastuurka Bulshada ku wada heshiisay.

يَا أَيُّهَا ٱلَّذِينَ آمَنُواْ أَوْفُواْ بِٱلْعُقُودِ

[المائدة]

waxaan soo daliiliyay Aayad waxaan ku xoojiyay Xadiiska Nabiga.

-Dastuur = Bulsho qodobo eey ku balameen iskuna dhaarsadeen.kaas ayaa Dastuur ah.

يَا أَيُّهَا ٱلَّذِينَ آمَنُواْ أَوْفُواْ بِٱلْعُقُودِ

sidaas ayoow waajib ku noqdaa in laraaco Dastuurka lagu heshiiyay.

-Mad-habta Shaafici =Dastuur Shaafici qoray.

-Mad-habta Maalig =Dastuur Maalig qoray.

-Mad-habta Abuu xaniifa =Dastuur Abuu xaniifa qoray.

dhamaantood waa DASTUURRO MADANI ah.

-Heshiisiinta ayaa xalaal ah isku dirka reeraha ayaa xaaraan ah.Akhlaaqda Qur`aanka ayaa sidaas ah.

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِيَ أَنعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ

[axzaab 37]

Diinta lab iyo dhedig beey wada jir ula hadashaa gabadhana waa in eeysan kala geynin reer dhisan.

-Nabsiga eey Naagaha sheegaan marka lajoogo xiliga

shukaansiga, aaway marka eey isku direeyso laba isguursatay. baabkaas waaba iska xirtaa maba soo xasuusato Naagta Namiimka ah.

-Nabsi wax la dhaho maba jiro. haduu jirana waa mida Naaska kusiisay. hadii aad diidid hadalkeeda. Ninka eey kuu diido Hooyadaa . maya nama soogalo Ninkaas.
midka eey OK saarto waa Ok.

-Axdiga wiilka & gabadha eey meel isladhigteen

يَا أَيُّهَا ٱلَّذِينَ آمَنُواْ أَوْفُواْ بِٱلْعُقُودِ

Balanta waa laga bixi karaa hadii eey gabadha danteeda ka weeyso, balantii aad la gashay ama eey kula gashay. kuuma lugo naato weligeed.adigana sidoo kale.
-Dastuur walba qodob ayaa lagu kordhiyaa midkale oo jiray ayaa laga tiraa Dastuurka.

-jaceylka sida looga sheekeeyo waa la baray dhalinta balse sida adkeysi loogu yeesho **jaceylkii** lagu guuleestay lama soo barin.

sida reerka loo xajisto waqti ma geliyaan barbaarta.
-hadii aad kibir badan tahay anigaa kaa kibirbadan. deb ayeey debkale ku demin rabaan .
Debka waxoow u baahnaay Biyo balse Basiin ayeey ku sii shubeen. bal xusuuso Sheeydaanka & Sixirka .

YURUB GEYNO.

HEESTA: DOONTII MIXNADA.

Danta lagu heshiinwaa
Dumar furay shakaalkii
Ragna waa kadaranyahay.
Dulqaad marwadii lahayd
Wuxuu calafkii duldhigay
Mid aan uba diirnaxeyn
Ragna kii daryeel rabay
Doqon guri madoontiyo
Dedejiye ayuu helay
--
Doontii mixnadaa istaadhan

Dareenka sanbaa idlaaday

Dulmiga calankaa utaagan

Dad jacayl heshiis ku ahaa

Intuu aadmi kala dilay maxeey kala wejidadbeen

Ikraan Mahabe. 2026

HEESTA.

XAAL QAADO SHARAFEEY.

-xili waxa lajoogaa

Beentiyo xagxagashada

Xirfad loo aqoonsaday

Kolba xaal abuuriyo

Warka xumatashiilka

Lagu xoolaraadsado

-xili waxa lajoogaa

Ma xishoodo mooyee

Xilkasiyo qof garashaleh

Sheekadu ka xidhantahay

--

Waxa libinta xaasida qof xasaanad beeloo

Xalinwaayay tiisee.

Qofka xariga EEBBE iyo xeerkiisa haystey

Ku xamdiya ILLAAHAY

Waxba kama xumaadaan.

Aniguna xalaal maal qalbi xaadhan ban ahay

Weligey xaniyo tuhun xigmadeyda kuma lumin

FARXIYA FISKA:

HEESTA :DUGSIIYE.

Ma annigaa la idagaa

Leey duurxulaa

Hadba shaxyar laydegaa

Ama lay duufsadaa

--

Waan ku doonayee miyaa

Marna aniga ley digaa

Dugsigaygiyoow miyaa

Laygu kaa dirikaraa.

Ma annigaa ley dabaa

Lay dabaala joogsadaa

Hadba dabinno laydhigaa

Waan ku doortayee miyaan

Dire diralaha kuu maqlaa

Dugsigaygiyoow miyaa

Laysu keen dirikaraa.

==========

-Su`aal:

Madaxweyne CIRRO

Wax kasheegiisa isku dirka Bulshada soow ma ahan midaas?.

-Jawaab:

Hadii eey kula dhalatay Gabar. oowna kaa guursado Nin .

Ninkaas qabo walaashaa hadii oow isku deyo in oow weeraro gabar kale oo adiga kula dhalatay. maxaad ku sameeyn laheeyd Ninkaas seedigaa ah ?.

Mida oow qabo si wanaagsan ayoow kaaga dhaqanayaa balse mida kale ee dumaashidiis ah ayoow doonayaa in oow

colaadiyo.

Xaq soow ma ahan in aad ka celisid gabadhaas kula dhalatay ee la dulmiyay.

mida oow kaa dhaqanaayo. adiga oo aanan reer keeda dumineeynin.

-CIRRO qisadiisa sidaas ayeey lamid tahay

 waxaan ku heeysanaa REER FALASTIIN

 cadawgooda xiriir hala yeelanin .

-HARGEYSA qaabka oow u maamulaayo kuma heeysano. isaga ayaa IMAAM noo ah. salaada isaga gadaashiisa Ayaan garba siman ujoognaa Imaameena waa isaga.waana markeey joogto arimaha gudaha .

يَا أَيُّهَا ٱلَّذِينَ آمَنُواْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِى ٱلأَمْرِ مِنْكُمْ

[النسأ59]

Maqaalkaan dhexdiisa QISO ayaan ku soo daray

waana qisada CIRRO&DAROONKA BOOLISKA AH.

-wanaaga eey Doowlada Bulshadeena u heeyso ayaan kaga waramay qisadaas.

- waa maxay SIYAASAD?.

Sidaasada waxeey kasoo bilaabataa Nin&xaaskiisa &Ubadkiisa

.

Siyaasiga waxaa laga fiiriyaa sidee ayoow ula dhaqmaa Dumarka oow guursaday.

Doowladnimada waa qoos meel degan oo sii balaartay.

-Hala yaabin hadii aan CAASHAQA & REER DHAQASHADA aan isku meel ku wada qoray.

Doowlada asal ahaan waxeey kasoo bilaabatay ABKOOW AADAN&AWOOTO XAAWO.

==========

#Jaceeylkii Idaacada Hoon Afriik.

Weriyaha **Hoon Afriik** waxoow sootebisay QISADAAN.

waa Aabe Soomaaliyeed waana dhaawac isaga&Xaaskiisa waxaa lagusoo wada qaaday Gaariga gurmadka degdega

Waxaa lagasoo dejinaayaa Gaariga.Aabihii waxoow yiri walaala yaal AAYAR UQAADA XAASKEEYGA dhaawac culus ayaa soogaaray Ubadkeeyga Hooyadood, Aabahaas waxoow ilaabay dhaawaciisa waxoowna kawelwelayaa Xaaskiisa ama Gabadhoow ifka ugu jecelyahay .

Isagoo sidaas dhahayo ayoowna dhintay Aabahaas Soomaaliyeed.

HANOOLAATO,TV.ayaan kadaawaday qisadaas xanuunka badan.

QISADII DUMINTA IDAACADA HOON AFRIIK.
sheekadaas ayeey ku sii dhexjirtaa sheekadaan aan idiin soo xulay.
Qisada nuucaas ah Soomaalida xuf ayeey ku maraan agteeda maba sii aqriyaan nuxurka sheekada.
Jaceeyl dhab ah weliba leesku dhimanaayo iyadoo midba midka kale ka welwelsan yahay midkaas ayaan u aqaanaa jaceylka dhabta ah.

>>>>DHAMAAD<<<<

==========

#WADAADKA&HARGEYSA.

Hees MAAY-MAAY ah ayaa jirtay lagu caaynayay Doowladii Jaalle Siyaad.

waxaa ereyadeeda kamid ah

"aawaraaboow, hii hargeysa aantee, haa Hamar kidarbo wir "

-Soomaalida wadaadka weey ka baqayaan mudo 20 sano ah.

-Yurub&USA waa lamid KANIISADA in eey xakunka qabato weey ka digtoonyihiin.

Heestaas Ereyadeeda in eey bedelantay waa macquul

lagana dhigo.

"aawaraaboow, hii Hamarnna aantee, haa Hargeeysa kooyhee wir "

AAN FASIRO ereyada Heestaas.

1988 Siyaadoow Waraabe ayaa noqotay Hargeeysa waad halaagtaye Xamarna bal ku dar. car ama wir.

SAADO CALI waa marka eey ku heestay

"*guriga waa mugdi biyaha weey go`een Laangaruusar gado gaari raaxaaliyo.guuxiisamood.mood. gob inaad ku tahay geeska afrika*".

-Soomaalida Askarta weey ka baqayaan laga soo bilaabo 1970-kii.

-Wadaadka in laga baqo hada ayeeyba taagan tahay.

SHAAMOOW/ HARGAHA/ZOOPE.

waxaas oo xanuun ah Wadaadka ayaa dusha u ritay weliba mid dariiqa ka habaabay ayaa ka danbeeyay ficilkaas foosha xun.

-wadaadka marka oow hadlaayo wax badan haka soo aqriyo siyaasada.midii shalay lagu soo dhaqay Umadaan. sidoo kale waxa hada nagu hareereeysan.

Buugaag ayaan tilmaami doonaa muhiim ah in oow aqristo qofka wadaadka ah ama Askariga ah. ama qofka rabo in oow Qaadi noqdo.

-midna waa in aan hoosta ka xariiqaa.

Nabiga markoow dhintay kadib 100-kii naso ee isaga ka danbeeysay ASKAR ayaa Umada hogaanka uqabatay Diintana waxba kama aqoonin. sida hadeer kuwa DUURKA galay FIQHI Diinta oow Eebbe uga qadiyay ayeey kuwaasna uga qadeen.

إِنَّ ٱللَّهَ لاَ يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَـٰسِقِينَ

[المنافقون.6]

fisqi waxaa ah Dhiiga oo laqubo macne daro.

hantida oo la boobo. Dumarka oo la adoonsado lana kufsado.magaalo lagu duulo lana dumiyo.

-Aayad kale nuxurkeeda waxoow ahaay

"Rabi kuwa tawaaduco is dhuldhigo Dadka aanan iskala weeynaanin kuwaas ayoow hanuuniyaa. waxoow ku hanuuniyaa dariiqa xaqa ah. "

FIQHI maxaa loola jeedaa?

FIQHIGA sida magaalo loo maamulo.

ama Aduunka.

guryo ladhiso nabad loogu noolaado , cadaw leeskaga dhiciyo cadaalada loo baahiyo.waxaas iyo waxa lamidka ah ayaa ah FIQHIGA ADUUNYO ah.

FIQHIGA Aakhiro.waxoow ku saabsan yahay qofka markoow Qabriga u hoydo.nolol ayaa halkaas uga bilaabatay aanan dhamaad leheeyn.noloshaas qaabkee ayeey u egtahay ayaa lagu bartaa FIQHIGA aakhiro.

-Askariga meesha oow Wadaadka uga fiican yahay aan tilmaamo.

Xabadda halkaas ku shiish markeey joogto

Askariga ayaa ku wanaagsan hoowshaas.

-Wadaadka ayaa cilmiga aakhiro iyo cadaalada aqoonteeda xanbaarsan marka lajoogo cilmiga AFKAARAHA.

-Askarta yaa qorto oo ku biiro safkooda?.(1)

wiil xashiish cabo, mid Qaadka qabatimay, mid qaac afka ka keeno aadna u cabo sigaarka.mid aanan ka baqeeynin in oow qof dilo xaq haku dilo ama xaqdaro. miisaan waxaa u ah Taliyahiisa, hebel dil haduu amro waa dilayaa hebel kadaa xabada haduu dhahana waa ka istaagayaa.

-Wadaadka cilmiga bartay. aadna loo tarbiyeeyay waa iskaga tegay Askarta kumana biiro, banaanka ayoow ka taagan yahay mudo 1300 oo sano ah.

Imaam Shaafici Askari ma ahan.

Imaam Muslim.

Imaam Bukhaari.

Imaam Abuu xaniifa.

Imaam Axmad.

Imaam Shaafici.

Imaam Maalig.

Imaam Al Gazaali.

dhamaantood midna Qaadi ma noqonin

kumana biirin Askarta.

-XAMAR&HARGEYSA

Askari weey ka baqayaan

Wadaakana waa lamid.

Askari ISAAQ ah ayaan ula jeedaa oo Hargeeysa

afgenbiyo.

-Wadaad ayaan ahay Madaxweeyne CIRRO ayaan ku dhegenahay qaladkiisa ayaan tilmaamayaa.

sax waaye midaas balse hadeer lama joogo 1975.

xiligaas Wadaadka Cimaamadiisa weey u cadeed

meel walba waa laga jeclaay Qaraxyo kuma lug yeelanin.

Wadaadka hadeer waxoow noqday sida HAWIYE ama DAAROOD marka loo qeeyla dhaansado

dhoowr caruur ah oo aanan taariikhda waxba ka aqoonin ayaa hiil Qabiil u soo hilhisho Qadkana ka soocaayo Qabiil kale balse raga taariikhda wax ka bartay tuuga HAWIYE ama mid DAAROODKA ah

uma hiiliyo ayoow dhahayaa. qof walba waa la bartay hadeer.

CAADIFAD DAAROODNIMO cidna duudka loogama raran karo hadeer. HAWIYE-Nimo ayaa lamid ah.

-ASHAACIRO ayaa nahay ee hanaloo hiiloyo ama SUUFI ayaan calankooda wadnaa iyadana suuqeeda waa xirmay yaanan lagu hungoobin.

-SALAFI, ama Reer AALASACUUD weey kala jabeen laba koox ayeey kala noqdeen.

aniga ma dhihin balse iyaga ayaa kala qeeybsamay midkii qaldan iyo midkii saxsan uma joogno hadeer.

balse hala ogaado SALAFI ayaan calankooda kor usidaa sheekadaas waa soo xirantay.Umadana wax ka gedmaayo ma ahan sheekadaas.

-AKHWAAN. ama ISLAAX.

Buugaagtooda in aan aqristay waa run balse wax badan kama baranin, beeycana lama gelin.

Ardayda eey wax soobareen hal sheey baan ku nacay oo ah waa Rag Aduunyo.

sidee Bangi xisaabiye uga noqonkartaa, Shirkadaas maamule maka noqonkaraa.

Iskuulkaas Macalin malooga baahan yahay . shaqo xagee lagu sheegay aan u shaqo tagee, ayaa ii muuqato in eey aad ugu mashuuleen wiilasha iyo Gabdhaha eey wax soobareen. intaas eey ku mashquuleen waa wax fiican balse Diinka intaas waa ka balaaran yahay.

AHABTA Xizbi lagu biiro ama laga baxo kuma koobna .

Diinta waa mid Nolosha oo dhan ku wada baahsan.

Jaamacado hadii eey kasoo qalin jebiyeen ama kasoo qalinfuleen.

Ururka ISLAAXA . Buugaagta eey Ardaydooda qoreen maxaa loo arki waayay ?.

Muuqaalo tayo leh looga hadlaayo Diinta.

Gabar codkar ah ama Wiil kasii daran oo dhankooda ka tirsan maxaa loo waayay?.

websaad tayo leh sida .

Nuuraliimaan.com

manhagonlin.com

nasiixa.com

weysaadyada Soomaalida ugu caansan

mid la tartami karo maxeey u sameeysan waayeen.

kaasoo lagu faafiyo barashada DIINTA.

TV. ama Idaacad.

Buugaagta AKHWAANKA eey qoreen ha tarjumeen hadii eeysan soosaari karin mufakiriin la tartami karto

DR.DHAARIQ SUWEYDAN.

AL qaradaawi.

Maxamad Algazaali.

DR.maxamad camaara.

Shakiib Arsalaani.

C/ wahaab Almasiiri.

-Cali Cabda raaziq.(Ninkii Buugiisa laga qeyliyay.Calmaani waaye ninkaas)

Muxamad xamiidulaah.(ninka qoray Buuga majmuucatal wathaa`iq al siyaasiya lil cahdi nabawi)

sanadka markoow ahaay 2004 su`aashaas mid lamid ah waxaa is weeydiiyay weriye FAHAD YAASIIN.

sanadka 2026 ZEEYLAC-BAALI ayaa soo celiyay isla su`aashaas. ISLAAX maxoow uqabtay SOOMAALIDA.

Buugaag laqoro, Maqal ama Muuqaal. marka laga soo gato Iskuulo iyo Jaamacado.intaas la arkaa loona jeedaa

Ardayda eey soo saaraan waxeey ubadan yihiin

reer Aduunyo.tilmaamahaas sare ka muuqdo ayeey leeyihiin.

-Cinwaanka Yuutub. minasat fastamic.

cinwaankaas waxaad ka heli kartaa Buugaagta eey qoreen Ikhwaanka iyagoo maqal ah balse waa Afcarabi.mp3.

ma hubo dhab ahaantii in eey yihiin Akhwaan cida leh cinwaankaas balse Buugaagta Akhwaanka ayeey faafiyaan.

-Ururka Islaax ee Soomaaliya waa sida aan kor ku xusay xog badan kama hayo mana ogi hadii eey jiraan Buugaag Afsoomaali ah oo eey qoreen.

marka aan Maqaayada iskugu nimaadno fadhi kudirir baan ku heeynaa halkaas.

AKHWAAN ayaan ahay ama ISLAAX

--

CAADIFAD HAWIYENIMO cidna duudka loogama raran karo hadeer. DAAROODNimo ayaa lamid ah.

shalay Kismaanyo Mareexaan iyo Ogaadeen

ayaa ku loolamayay.hadeerna Axmadeey ayaa yimid shaati

Diineed soo hagoogtay una diidan Mareexaan xakunka.

mudo 13 sano aniga lee tacbi aqaano. ayoow taagan yahay .

waxa lagu nacay wadaadka ayeey KOOW ka tahay xakun jaceeylka.kali taliska.

kuwa DUURKA galay waa lamid.

DOORASHO waa sheey xaaraan ah agtooda. SHUURADA casharradeeda. sidee ku ansaxdaa kuna burtaa lama baro barbaarta balse sidoow Islaamka uga burayaa qofka Kenya joogo ama Soomaaliya ayaa ala barayaa.

si hantidiisa berito loo xalaashado.

-sida Ninkii Ariga ka dhacay Ninkii miskiinka ahaay ee Muslimka ahaay.

waa dilay kadibna Hantidiisa ayoow ka dhacay.

Nabiga ayaa loosheegay qisadaas Qur`aan ayaana kasoo degay.

QISO: ayaan halkaan ku qorayaa waxaana kasoo dheegtay Buuga "NIDAAM AL MULK"

400 Hijriga ayeey dhacday.

Ciraaq. Eeraan. ilaa Bakistaan dhulkaas ayeeyna ka dhacday.

-Nin waziir ah ayaa waxoow booqday magaalo.

waa lagu soo dhaweeyay magaalada. waxoow arkay qasri meel ku yaalo waxaana leh Wadaad caalim ah aad u cibaado badan. wadaadkii ayoow u martiyay kadibna halkii ayaa lagu soo dhaweeyay . wadaadka waxoow ku dhex cibaadeestaa qolyar.

Ninkii waziirka ahaay waxoow soo iibsaday Sanam yar iyo debkii Sanamka loo shidi lahaay. waa soo qaaday waxoow dhex dhigay qolkii oow sheekha ku dhex cibaadeeysanayay xalay .Waziirka askar ayoow u qeeylo dirsaday waxoow amray in la qabto Sheekha ,waxoowna ku eedeeyay wadaadkaan waxoow caabudaa SANAMKA meesha dhex yaalo. aniga ayaa xalay u martiyay kana marqaati ah. hala qabto hana loo geeyo BOQORKA.

Sheekhii caalimka ahaay garbaduub ayaa loo xiray waxaana loo kaxeeyay dhanka CAASIMADA.

Boqorka ayaa la horgeeyay arinta laguugu eedeeyay bal kawaran ayaa layiri?.

inta ku qoslay ayoow yiri waxa aan ahay dadka caamada ah ayaaba og Waziir meel fog nooga soo martiyay warkiisa iga daaye wax xaqiiq ah miyaa la hayaa oo leeygu eedeeyay?.

Boqorka ayaa waxoow uyeeray Waziirka.

runta iisheeg una dhaaro maxaa kuugu kalifay in Wadaadka miskiinka ah aad masabidatid.

si aan u dilo. bal iiga jawaab ayaa layiri Waziirka.

isna waxoow ku jawaabay waa run aniga ayaa been ka sheegay Wadaadka, waxaan rabay in Qasrigiisa hadiyo ahaan ii siisid markaa dishid kadib.

-Qisadaan iyo Qisada Nabiga qabsatay waa isku mid.

ninkaas Askariga ah waxoow dilay Nin Ari la joogay.

kaaga darane Ariga isaga ayaa la wareegay.

-Qofka la dilay hadoow yahay nin miskiin ah oo hantidiisa la boobay isagana la dilay. baaris ayaa furan SHUUTE & LIIBAAN ayaa ku shaqo leh hoowshaas.

-Qofka dhintay haduu yahay Tuug askariga weerar ku soo qaaday oo lagu dilay goobta isna waa la baarayaa.Boolis ayaa ku shaqo leh. loo carbiyay hoowshaas.

Wadaadka Cilmiga denbi raarista waa ka qaday Minhaajka Nawawi qoray ayaa igu filan ayoow dhahayaa.

-Dilka Jamaal Kashoowkhi

-Wadaad garsoore ka ah Sacuudiga cimaamadna huwan & mid

CALMAANI ah oo TURKI ah

waxeey wada baarayeen qisada Jamaal Kashoowqi.

Calmaaniga qaabka oow qisada u qoray ayaa DIINTA udhaw xaqana waa sida oow Calmaaniga sheegay. kan Sacuudiga ka yimid Diinta waa baalmaray

kuma dhaqmin Cadaalada.sidaasna aniga ayaa dhahay.

-**Jamaal waa dhintay** haba dhinto balse Dalka Sacuudiga in ladumiyo oo halqof darteed loo dumiyo sidaas xaq miyaa?

maya waaye jawaabta.

Weriyayaasha ku sumooway CALMAANIDA.

Danta sare ee Umada leedahay aanan waxba ka aqoonin

waxeey dhahayeen ha dunto hadeey rabto.

Doowlada Sacuudiga reerka oow ka dhashay Khashoowqi waxeey siisay SILSILADO Dabaqyo ah waxaana lagu wareejiyay wiilka oow dhalay isaga.

waxba waxbeey dhaamaan.hal qof dartiis in Dalka u dumo waxaa dhaamo diyo qaadasho.

-aniga waxaan dhihi lahaay sida Cumar sameeyay hala sameeyo, hana la joojiyo Diyada eey kala qaataan Qabiilada. qofkii kas wax u dilo hala dilo.

Cumarba waa ha kiyay xadka ku qoran Qur`aanka. abaar jirtay ayoowna u hakiyay.

-Diyo qaadashada Doowlada daaqada haka saarto. Qabiilka diyo maqaadan karo, qaanuun waa laga dhigi karaa sida Cumarba u baal maray Aayada.

-Dhiiga oo la daadiyo markoow ciyaar noqdo qodobada ugu xanuunka badan ayaa lagu xakumaa midka wax dilista bartay.

HARGEYSA waxa nabada ka dhigay mudo 30 sano ah waxaa koow ka ah cafis majiro.

qofkii dhiig daadiyo isna dhiigiisa waa in oow daataa.xitaa hadoow u rooro dibada waa looga dabategayaa.

qof walba Qabiilkiisa waa mid Qaamuuska ku dhigan mana qarsoomayo. Odayga reerka waa ku qasban yahay in oow xabsiga dhex keeno wiilka wax dilay LIINTA waa in oow ka cabaa halkaas.

Qaadka ama JAADKA lacunayo hadii xanaaq laga qaadayo Wiilka ISAAQ ah ayaa inta xanaaqo qof walba wadada weri lahaay balse cagacan cabsato waxa u yeelay ayaa ah LIINTA Xabsiga kaga horeeyso. cid ka soosaari doonto amaba cafis wax la dhaho kama jiraan halkaas.

Wadaadka waa in laga xoreeyaa Doowlada. sida Calmaaniga xor uga yahay Dowlada.

waxoow doono baaris haku sameeyo Wadaadka.

qof waxoow doono qori karo halaga dhigo Culimada.

hana lagu qadariyo qof walba taqasuskiisa.

-Dhaqtarka siiba midka caloosha ku taqasusay isaga ayaa bukaanka daweeyn karo , balse aniga hadii aan dawo u qoro, denbi ayaa ka galay dhanka Eebbe. waayo ma baranin dhaqtarnimo.

{baraarujin. qisada Waziirka masabiday wadaadka dusha ayaan ka qoray Buuga ima hor yaalo hadeer. hadii aan kala hor mariyay ama aan wax qalday yaanan la ii qabanin nuxurka ayaan idinla wadaagay}

#Qofka inta la dilo hantidiisa la dhaco.

Qisadaas aan kasoo waramay iyo Qisada Nabiga qabsatay waa isku mid.

ninkaas Askariga ah waxoow dilay Nin Ari la joogay.

kaaga darane Ariga isaga ayaa la wareegay.

hadeer waxaas Aduunka kama jiraan Askariga hadii oow qof

meel iska socday inta dilo Gaari ama Guri oow qofkaas lahaay kala wareego.

Doowlada ayaa la xisaabtanto.

is bedelka ku dhacaayo qof walba hantidiisa.

Wazaarad la dagaalanto Musuqa

ayaa loo sameeyaa

Doowlad walba oo aduunka ka jirto sidaas ayaa u dhaqan ah.dhaqanka Dhalo cadeey ayaa looga dhaqmaa Aduunka. siiba Dunida hormartay.

Doowlada ayaa la xisaabtanto Askariga iyo Siyaasiga mid xilka ka degay ama midka xilka qaban rabo hadeer.

hantidiisa mida dibada utaalo sida ISLII Guryaha oow ka dhistay. mida oow ku dhex leeyahay Hargeysa ama Xamar.

hantida Umada inta laga xado Xamar & Hargeysa & Boosaaso ISLII laguma dhisaayo.

Buugaas waa soo xirmi doonaa goor dhaw.

xitaa Wiilkaaga haduu degan yahay dibada ,waziir kama noqon

kartid Dalkaan. heerkaas waa lagaari doonaa.

iskaba daaye nin Baasaboor ajnabi ah wato in oow waziir ka noqdo Dalkeena.

-Qurba joog qof neceb ma ihi balse in Dalka laga xakumo Qurbaha midaas waxaa diidan damiirkeeyga. Dal shisheeye ayaanan la jecleeyn in Doowladiisa dal kale laga dhex maamulo . Umadeeyda sideen ugu quurayaa in wiil ama Gabar Qurbaha ka soo shaqo tagtay eey ka tacabto hanti.

weliba 4 sano qofka xil haayay hadana Qurbaha ka dhisanaayo dhoowr Qasri.

Qalinka wax uga sheegi karin iskaba daaye TV-ga ama Idaacada.

qof aanan waxba Umada ka qiyaanin balse daacad ugu adeegay midkaas kama hadleeynin yaanan qalad loo fahmin hadalkeeyga.

-hadeerna waa qasab in QURBA JOOGTA Dalka xakumaan waayo cilmiga Doowladnimada casriga ah iyaga ayaan u daba fadhinaa ,inta laga helaayo jaamacado tayadooda sareeyso loogana maarmayo Siyaasiga dibada nooga yimid.

==========

(1)Maqaalka waa mid furan cid walbana aqrisan karto Gaal iyo Muslim.

sir ma ahan si hoose in cid gooni ah loogu sheegi rabay.

Askari Soomali ah, kana tirsan Meleteriga hadoow aqriyo

Maqaalka. waxaan udirayaa hoowl.hasoo aqriyo

Buuga "Siyaasatnaama"ama NIDAAM AL MULK.

buugaas MP3 waad ku heli kartaa Nedka ayaa lagu baahiyay PDF isagoo ahna waad ka dhex heli kartaa.

ninka qoray waa Nin askari ah. dhulka oow maamulay waxoow ka baaxad weeynaay Yurub dhulka eey ku fadhido dhamaantiis oo leesku geeyay. ninkaas Askariga ah Buugiisa waa mid la taxriifiyay balse waxaa kamuuqato in oowasan Diinta waxba ka aqoonin FIQHIGA waxoow ka ahaay 00000.

qofka nuucaas ah ayaa Askari ah Dal dhan ayoowna maamulayaa.

==========

xuska Weriye.

C/SHAKUUR MIRE AADAN.

1960-2015

Naqdin&amaan

Waa ninkii qoray

" Buuga :kobaca islaamiyiinta Soomaaliya.1952-2002."

-Ninkaas qaabkee loo dilay?.

Hotel Muqdisho ku yaalo ayeey ku dhex **qarxiyeen**. 2015.

Dad badan ayaa kula dhintay halkaas.(1)

-Naqdi.

Weriyaha sal ahaan QARDHO ayuu ka yimid .Doowladii Cali maxamad ee Kenya laga keenay. miyaa qarash ku siisay qorista Buugaas?.

Maxaa kusoo beegay soo ifbixida Buuga. daabacaada 1-aad. sanadka 2011

daabacaada 2-aad sanadka 2013

Siyaasiyiinta waxeey maal gashadaan Weriyayaasha midaas halagu baraarugo.

CIRRO , hadeer waxoow ka dhex hadlayaa Weriyayaal.

markaan arko waan ku qoslaa. Dadka caamada ah sida Hooyada aanan siyaasad waxba ka aqoonin ee Garoorka Suuqa

la fadhido, Idaacada intaad kala hadashid maankeeda waad xadi kartaa.

wixii Buugaag la qoray aduunka Gaal iyo Muslim wexeey qoreen qofka soo aqristay.oo weliba maalin walba wax cusub maankiisa lagu sii biiriyo. Weriye Sharuur soo qaatay ayaanan maankiisa wax ka bedeli karin.

Qof manhaj gaar ah watana ma iibsan karo maanka dadka garaadkooda kobcay ama koriinshaha ku socdo.

-marka aan wax qoraayo waxaan ogahay in eey jiraan Rag & Dumar iga aqoon badan .inta aan aqaano markeey ila dhaafto weey iga dhamaatay Ayaan dhahayaa. Kursiga gadaale Ayaan fadhiistaa. dhageeste fiican ayaa u noqdaa midkii iga aqoonta badnaay.dib Ayaan ugu soo laabtaa masraxa anigoo dhahaayo ii baneey markeeyga ayaa la gaaray dardar Ayaan kusoo galaa masraxa.anigoo weliba soo nastay. AAMUSNAANTA ayaa nasasho ah. waagii hore Soonka Rabi nagu waajibiyay waxeey ahaan jirtay aamuska.Maryama iyo Nabi Zakariye. waxaa lagu waajib yeelay Soon laga soomo hadalka. SUUFIGA waxoow ardayga ku waajibiyaa AAMUS. waana SOON.

meel fadhiiso Tusbax qaado Quraan aqri ama werdi ayoow ku waajibiyaa. kadibna NUUR ayoow ka helaa dhanka Rabi waxaa laabtiisa laga xalaa xiqdi, xasad, xan, iskudirka dadka, wax walba oo akhlaaq liidato ah ayaa laga dhaqayaa kadib ayoow noqdaa Weel xamili karo XIGMADA.

(waman yutal xigmata faqad ...)

==========

Buuga :kobaca islaamiyiinta Soomaaliya

Ninkaas Buugaag kale miyoow qoray?.

markii aan baaray waxaa iisoo baxday Buugaag dhanka JACEEYLKA ah in oow wax ka qoray balse dhanka FIKIRKA wax oow ka qoray ma aanan arkin.

dhinaca DIINTA ayaan ula jeedaa.

dhinaca FIKIRKA. marka laga hadlaayo Buugaas wax aanan eheeyn lagama dhaxlin Weriyahaas.

weey jiraan Qoraalo kale, SIYAASADA ayoow wax ka qori jiray

balse wax la daabacay oo maanta suuqa laga heli karo ma ahan.

dhibka Qoraaga Soomaaliyeed heesto ayeey kamid tahay.

maalinta oow Qabri galo ayaa dadka ugu wardanbeeyso. halkaas ayaa lagu ilaabaa. ninkaan Weriyaha ah hadeer cid warkiisa hadal heeyso ma aanan arag.
10 sano kabadan ayoow Janada iska dhex joogaa.
iilka dhex jiifaa .

Iilka qof aaminsan maba idiin soo qorin qoraalkaan.
CADAABUL- QABRI majiro ayaan dhahay. qofkii dhintay JANO ama NAAR ayoow dhex jiraa.
Weriyaha JANO ayaan dhanka Eebbe uga rajeeyay waayo xaqdaro ayaa loo dilay.

-qofka doonayo in oow Aduunka ka dhex taago TAALO weeyn oo xusuus ah, wax haka qoro FIKIRKA. sida IMAAM AL-GAZAALI. ha noqdo.
balse marka aad waqtigaaga ku dhex dishid **Madaxweeyne CIRRO** ama **Cali maxamad Geedi** ama **Xasan sheekh.**
marka iyaga laga maarmo adigana halkaas ayeey Soomaalida kaaga maarantay.
-Weriye Fahad yaasiin waxoow in badan ka hadli jiray doowladii Cali maxamad Geedi.

aad ayoow wax uga qoray, Qalinkiisa qadiisa halkaas ayoow ku qasaariyay . maanta qofkee jecel in oow waxaas lasoo dhaafay milicsado, taariikh beey noqdeen. sax ama qalad wixii lasoo maray waalaga soo gudbay.

-adiga iyo anigaba SHEEKO ayaa nahay laga sheekeeyo. Abwaan HADRAAWI maanta ma noola SHEEKO waaye.

aniga SHEEKO ayaa noqon doonaa markaan Iilka galo. adigana ila mid ayaa tahay.

Imaam Al-Gazaali sheekada ayoow ka mid yahay. dhamaanteen SHEEKO ayaa nahay. waxaa haboon in aan si fiican usheekeeyno. waxa aan ka sheekeeynay ha noqdaano wax aanan laga maarmin sida BIYAHA ah ama Qoraxda ama Cuntada . wax mar walba laxiiseeyo aan ka hadalno. JACEEYLKA , waa jirayaa inta eey nool yihiin NIN&NAAG.

-Buuga XUSUUS CAASHAQ.1987

-Buuga DHALANTEED JACEEYL.1988.

Filimka **Eedeysane** 1991

==========

Dagaalka ereybixinta.(1)

hebel weey qarxiyeen.

ereybixinta QARXIN waxaad moodaa in laga guuri rabo qaabka loo adeegsan jiray.
hebel weey qarxiyeen Gurigiisa ayeey ku dhex qarxiyeen .
sidaas ayaa erey bixintaas loo adeegsan jiray . 20-kii sano ee udanbeeysay.

hadeer CIYAAL XASHIISH waxeey bilaabeen in eey erey bixinaas ku dhex ciyaaraan si loo qariyo xanuunka loo geestay Umadeena. Hilbaha Hooyooyinka ee Suuqa weran ZOOPE. SHAAMOOW. HARGAHA iyo qaar kale oo kasii badan qaabka loo sootebiyay warbixintooda marka la rabo in wax laga bedelo
Doowlada waa in eey wax ka bedeshaa balse ciyaala suuq in oow erey bixintaas la wareego oowna qaabkale u fasirto waa wax xanuun badan.

bal waxaad qiyaastaa 1000 sano kadib qofka dhalan doono qaabkee ayoow u fahmayaa erey bixintaas labada qaaba loo wada adeegsaday?.
-Doowladii Reer Umaya waxeey diideen ilmaha in loo bixiyo magaca CALI.

denbi ayeey eheeyd midaas.CULAYA ayaa loo bixin jiray canuga la doonayo in Imaam Cali lagu samiyo. waana magaca CALI oo laxan la saaray.

CUMAR iyo Camaar waa iska agdhow yihiin.

-Doowladaha Reer Galbeedka waxeey diidaan HITLER in loobaxsho Wiilka.

Dagaalka ereybixinta.

1850-1950.

Caruurta Gumeestaha ku hoos barbaaray waxaan ku naqiinay in eey caayaan Beerfalashada .Dhulkeena Dhoobeeyda ah waa halka ugu dahabsan. damaca Gumeestaha ayaa ahaay in oow dhulkaas la wareego.

si oow ula wareego ayoow faafiyay in la caayo Beeraleeyda.

Dagaalka ereybixinta. 2026

Dal xoreeye Xasan sheekh & waziirkeena

1-AAD Xamze.

waxeey xooga saareen Shidaal qodista.

Shidaalka FUUSTO ayaa lagu shubi doonaa si loo iibgeeyo.

Dadkii wax magaratada ahaay waxaa afka loogu tiray
"FUUSTO AYAA LA RIIXAYAA "
erey bixintaas wax loola jeedo ma aqaano aniga, balse warxumeeyn ayaa looga danleeyahay.
 FUUSTO ama BARMIIL waa agabka aad Shidaalka ku shuban doontid marka la gaaro
xiligii aad maali laheeyd ceelasheena shidaalka.

CURAD-1

ayoow u bixiyay Waziir Xamse.
Dhiishii aad Caanaha ku shab laheeyd in aad sii culatid oo aad sii amaantid halkii laga sugaayay ayaadba caaysay.

Af-Carabi & Af-ingiriis
dagaalkooda.

Alwaquud. =Shidaal.
Qoryaha ama xaabada lashito ayeey ka timid erey bixintaas.

-Oil=saliid.

Fuustada Shidaalka ah waxeey mareeysaa .100$.
-wershada sifeeyso Saliida ceeyriin=wershed sifeeyso shidaalka.
-Saliida ceeyriin waxeey suuqa kajoogtaa 120$.
-Birta ceeyriin waxuu qiimaheeda marayaa...
-Shidaalka ceeyriin halkii FUUSTO waxeey suuqa ka joogtaa 120$.
IDAAJAA ayaa Buug ka qoray arimahaas qofkii ubaahan ha aqristo Buugiisa.

Caruurta ciyaalasuuqa ah erayada eey curiyaan waxba yaanan la soo caanbixinin.

-Carabta miyaa ka danbeeyso soo ifbixinta ereyada qaar.maxaa hada ku soo beegay FUUSTO in la caayo marka la gaaray Shidaal qodista. riyadii Umada in laga dhabeeyo oo weliba maalkeena Seeylada keensano eey soo dhawaatay.
-Samatar ayaa ku heesay"*wax lurkeeyga jecelbaa intaa hoosta kaga lamaanan*."
Carabta in eey nasoo dhex gashay waxaa u daliil ah MUUSIGA qaabka loo garaaco Masaarida Heesahooda ayaa loo qaab ekeeysiiyay.

qaarkalana sida Sawaaxiliga. qaarna Hindiya.

SUUDAAN ayaan ka baranay Heesaha casriga ah sida loogaraaco, iyaga dhankooda ayeey macalimiinta nooga imaanjireen.

Doowlad hal meel saldhigatay oo jiheeyso dhalinyarada markii lawaayay ayeey midaan dhacday.

==========

SUUDAAN & BISHA SOOQAAD.

Dhaqan waxeey leeyihiin ah marka lagaaro xiliga SOONKA.

Xaafadaha deriska ah

Meel barxad ah oo weeyn ayeey dermo dhigtaan qof walba oo dariiqa maraayo halkaas ayoow kula afurayaa .deriska halkaas beey ku wada afuraan.

Guri hebel waxaa laga keenay Canjeero.

Gurigaas kale Bariis ayoow soo kariyay. Midkaasna Sanbuus ayoow soo dubay.

Kaas kalana Bejiye iyo Bursaliid ayeey Saxamo soo saareen.

Reerkaas xaga degan iyagana waxeey keeneen cabitaan aad u tiro badan .

Wiil walba wax gooni ah ayoow meesha keenaa.

Sidaas ayaa hal meel loogu wada afuraa. Sanad walba halkaas mar ayaa meeshaas leesku arkaa .inta kale mashquulka ayaa badan.

Deriska ayaa halkaas isku wada barto .sida **Hargeysa** ma ahan SUUDAAN oo dhoowr DAAMOOD loo kala degan yahay .

SUUDAANTA dhexdooda Dadka waa walaalo.

Xamar xiligii hore waxaa iska caadi eheeyd in aanan la aqoonin qofka Qabiilkiisa. qof 50 sano agtaada degan ayaadan aqoonsan Karin Qabiilka oow kadhashay .

ceeb ayeey eheeyd in aad qofka weeydiisid heeybtiisa hadii oowsan isaga kula soo doonanin. SUUDAANTA waa lamid.

Hebel gobol hebel ayoow ka yimid in la dhaho waa iska caadi balse Qabiilkiisa in lasoo hadalqaado waa wax ceeb ka ah agtooda.

SHEEKH ALMIS & Culimadeena HARGEYSA halka eey noo wadaan waa halkaas.

meel aanan reero loo kala deganeeyn.

balse qof walba halka oow Guri raqiis ah ka helaayo, shaqo sharaf leh ku heesto ayoow degayaa. maxaa igu lug xiray Qabiilka in aan agtooda ku qofolnaado. meel raqiis ah adigoo arkaayo maxaa ku qafiifiyay oo kugu ag qofolay Qabiilkaaga halka oow ku badan yahay.baqdin beey kukala beereen Dadka.kolkaas beey Daamo-daamo u kala dejiyeen.
qof walba dantiisa halka eey ku jirto ayoow la jaar noqon doonaa.

SALAM STUDIO.TV.

-SHEEKH ALMIS.
-SHEEKH RAKUUB.
dhamaan maamulka SALAAM-STOUDIO.
hoowshaas barakeeysan Sidaas waa in eey ku wadaan .
Buug walba oo fikir ah haloo aqriyo Bushadeena .
SUUDAANTA Sida eey
Cunto kala nuuc ah uga wada heleen afurka bisha SOONQAAD waa in Buug walba agtiina laga helaa.weliba aad xooga loosaaro dhanka SIYAASADA.

Dhiiga Umada Soomaaliyeed waxa loo qubay waa SIYAASAD darteed.

Buugaagta FIKIRKA ka warantay halaga haqabtiro Umadeena.

Qofka marka oow wax wanaagsan Umada u qabto waa loo mahadnaqaa.

Bogaadin & hanbalyo. ayaan Buugaagta idiinku dhex qorayaa.

1 Milyan oo Soomaali ah kuwii fariinta gaarsiiyay allaha idinka dhigo.

-Abwaan GAARIYE ayaa ka gabyay arimahaas.

Soomaalida marka aad dhimatid ayeey ku amaanaan.

waxuu yiri (*halaguu ilmeeyee horta dhimo af maahee*..)

-**Abwaankii Habar yoonis** Xaaji Aadan .

{digniin: qofka iinta oow leeyahay naanees in looga dhigo akhlaaq liidato waaye.)

wuxuu yiri markoow Suufiga ku dhega hadlaayay wadaadka SUUFIGA ah markoow dhinto ayaad Xoolo u qashiin markoow noolyahay hal kaniini uma quurtiin agtiina ayoow fadhiyaa isagoo aad uliito.nuxurka gabayga ayaa sidaas ahaay.Buuga laga qoray Gabayada Xaaji aadan ka aqriso.

MADASHA.

SALAM STUDIO.TV.

JAMAALADIIN Al afgaani. **Maxamad Cabdu**. Sheekh **Rashiid Rida**. ‘majalada Almanaar.1920-1950.’
Booskaas kuwii Umada u buuxiyay in aad noqotiin Ayaan idiin rajeeyay.GUULEESTA.

-anigana waxaan ahay Arday gadaal fadhido weliba Kursi gaaban
Soo jiitay. markeey noqoto SIYAASADA.
& arimaha Dhaqaalaha.
-Dalka U.S.A. & KENYA & HARGEYSA.
Sil-silad idinkoo ah ayaa suuqa soo gasheen.
Abuu Jahal haduu Itoobiya naga xiro Asmara ayaan kasoo hadleeynaa.
Dalka TURKIGA xafiis ka furta hana laga faa`iideesto XORIYADA HADALKA.
1400 SANO in Siyaasad laga hadlo mamnuuc ayeey ahaan jirtay.

Kitaabka SAFIINADA & USUULU SALAASA looma baahna in Umada loogu soocel-celiyo oo aanan Juz CAMA lala dhaafin barashada Quraanka.

==========

==========

==========

==========

==========

#QAADYAANIGA.

aqristoow ka raali noqo maqaalka qeeybtiisa

4-AAD

waa buuxsamay, Siyaasad iyo arimaha Soomaalida

ka hadalkooda ayoowna la buuxsamay.mana halmaamin MERZA & Xasan Daahir in aan ka hadlo dib ayaan u dhigay.balse waa hore ayaan qoraalkooda diyaariyay dib u eegid ayaa iigu dhiman balse waan diyaariyay qormo ahaan.

MERZA GULAAM Axmad al qaadyaani

Waxoow kudhashay magaalada qaadyaan

sanadka 1835.

1908 ayoow kudhintay Qaadyaan.

FIKIR AHAAN IS BEDELKA KU DHACAY .

-1890 waxoow ku dhawaaqay in oow yahay.MAHDI.

Masiixa la sugaayay oo soothaahiray in oow yahay ayoow sheegay.

waxoow yiri Nabi Ciise waa hore ayoow dhintay.

MAHDI ayaa dhiman in oow udhasho Umada Nabi Muxamad waana aniga. Magac kale ayoow leeyahay MAHDIGA waana MASIIX .derejadaasna aniga ayoow Eebbe isiiyay mid dhanka Rabi laga soo diray ayaan ahay .waa intaas nuxurka hadalkiisa.

Merza fikir ahaan maxoow ugu dul wareegayaa Nabi Ciise waa dhintay?.

Merza waxoow rumeeysan yahay Ninka Tiirka lageeyay in oow ahaay Nabi Ciise. midaasna waa gaalnimo.

Balse isaga waxoow gaalnimo ka dhigayaa Nabi ciise madhimanin qofka dhaho.

-Su`aal?.

Ninka Tiirka la geeyay ee la toogtay Nabi Ciise miyoow ahaay?.

-jawaab.

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَـٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُواْ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلاَّ ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِيناً

[Nisa 157]

وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ

Halkaas waxaa ku cad in oowsan isaga eheeyn ninka laxerxeray

ee la geeyay Tiirka.

-Nabi Ciise & CADAABTA QABRIGA.

Masiixiyada iyaga waxeey dheheen Nabi Ciise ayaa noo denbi dhaafay isaga ayaa galay Naarta.

-Waxaan isweeydiiyay hadii aan u raacno tooda xageey ku taalaa Naartaas oow galay Nabi Ciise ?.

-jawaabtooda waxeey tahay .

Godkii lagu riday ninkii loo ekeeysiiyay Nabi Ciise, halkaas ayaa Naar looga dhigay .

2 maalin ayoow ku jiray halkaas. warkaas war u eg ayeey dheheen KIRISHTAANKA.

CADAABTA QABRIGA halkaas ayoow salka ku haayaa.

DIINTA MASIIXIGA ayaana laga soo minguuriyay. Diinteena Muslimka siiba Qur`aanka. wax asal ah kuma lahan CADABTA QABRIGA. balse Naar & Jano ayaa ku qoran

qofka dhintay in eey hursantahay.

-FALSAFADA GIRIIGA SAAMEEYNTA EEY KU YEELATAY MASIIXIYADA. kadibna Muslimka ayeey ku dhex faaftay.

-Buugaagta Feeyla suufyada Giriiga siiba.

AFLAADHOON+SUQRAADH

qofkii dhageeysto (MP3 ama PDF ayaad ku heli kartaa Afcarabi ama Ingiriis.nedka waa ku jiraa.17 saac oo dhageeysi ah .)

waxoow ogaanayaa in Diinta Masiixiyada asal ahaan laga -soo minguuriyay Feeylasuufyada Giriiga.

-Axaadiista Nabi Muxamad waxeey ka dhex buuxiyeen quraafaadkii Diinta Masiixiyada laga dhaxlay . asal ahaana laga soo minguuriyay GIRIIGA.

waxaad arkeeysaa Xadiiska Nabiga. isla sheekadaas mid lamid ah ayoow kaaga sheekeeynayaa AFLAADHOON.

Nabi Muxamad ma aqrisanin Buugaagta Giriiga mana soo koobiyeeynin balse halka eey naga soo gashay waa MASAR.SUURIYA.FALASTIIN YEMEN kuwaas Diintoodii Masiixiyada eheeyd ayeey nooga dhigeen XADIISKA Nabi Muxamad.

-waxaa MIIZAAN inoo ah Qur`aanka .xadiiska hadoow qilaafo Aayada halkiisa ayaan ku hakineeynaa. Aayada ayaan ku dhaqmeeynaa.

Qaacido waxaa noo ah Qur`aanka.

wax walbana qofka waa cafin karaa.

Qof la dilay hadii diyo laga qaatay wax walba oo DILKA ka hooseeyo waa wax laga heshiin karo.

aan dib ugu laabano QISADII NABI CIISE.

-NABI CIISE waa nool yahay oo maba dhimanin

Doodaas waaba taageeri karaa lana duuban karaa qoladaas.

weliba mad-habtaas waan uhiili karaa.

Rabiga Asxaab al ukhduud nooleeyay cunto la`aan mudo 300 oo sano.

Nabi Ciise miyoow Samada ku dhex nooleeyn kari waayay 3000 oo sano wax ka badan?.

Awooda eebbe qofka aaminsan madiidi karo sidaas.balse in leesku gaaleeysiiyo ayaa xun. wax naga maqan waaye waxa aan ka hadleeyno, waana cilmi aduunyo balse ma ahan cilmi aakhiro.

Imaam Al-GAZAALI Fiqhiga waa cilmi aduun ayoow dhahay. DAJAALKA imandoono & Nabi Ciise.

wax walba oo makhluuq ku saabsan waa cilmi aduunyo. hebel aduunka ayoow joogaa ama majoogo ee waa dhintay waxaas ayaa laga doodayaa.hebel waa makhluuq hadana dib ayoow

Aduunka ugu soolaaban doonaa.

DAJAAL & Nabi Ciise waxaas waa cilmi aduunyo Ardayga ha ogaado midaas.

-NAARTA xageey naga xigtaa dushaas sare mise Dhulkaan dhuumahiisa hoos u qodan.

(asfala saafiliin)

Naarta Hoos beey naga xigtaa.

-Nabiga markii cirka loo dheelmiyay Naarta soow kuma soo arkin halkaas?.

Gaalka albaabada Samada looma furaayo sow lama dhihin.

halkaas waxaa ku buray DHEELMINTA.

Cirka looma qaadin Nabiga balse dhulka ayoow ku safray Qudus ilaa MAKA.

intaas maba dhaafin Nabigeena.

Naarta oow kusoo arkay dusha sare wax jiro ma ah warkaas.

Dheelminta qaabka eey udhacday markale ayaan ka ahdli doonaa.midaas meel iigu haay hadhoow baan usoo noqon doonaa.

Hadraawi soow kuma heesin

Aakhiro Weey aasantahay.

gabay gii SIILNLEEYDA ku jiray.

وَإِن مِّنكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْماً مَّقْضِيّاً
ثُمَّ نُنَجِّى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيّاً

[مريم71/72]

Aayadaas

Aakhiro ayaa loola jeedaa balse Naarta ma ahan

waxa oow Eebbe ka hadlaayo.

dhamaan Aakhiro waa loosoo arooraa waaye sheekada kadibna Muuminka waan badbaadin doonaa.

(inaka mayitun wa inahum)

Aayadaas ayeey lamid tahay.

لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَانَ فِيٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ

[التين]

Dadka waxaan ku dhex uumay Janada kadibna waxaan udhaadhiciyay meel hoose, halka ugu hooseeyso ayaan geeyay markeey danbaabeen .

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ

Bal ufiirso IILKA nala dhigaayo.
meel hoose waxaa ah Aduunka aan ku dul noolnahay.
waxaa aad uga sii hooseeyso IILKA. isagana waxaa kasii hoos ah NAARTA Jaxiimo.

أَسْفَلَ سَافِلِينَ

halkaas ayaa ah .

-

Rabi ayaa Samada meel ka sareeyso noo qaadayo.

JANADA ayoow dib noogu celinayaa waa hadii aad tacbano.

qof aanan shaqeeysanin lama abaal mariyo.

AHLAL QUR'AAN.

C/qeeys & Hadraawi

Aakhiro & Jano & Naar.

xagee beey naga xigaan ayeey Suugaan ahaan isku weeydiiyeen Hadraawi isagoo ka jawaabay waxoow tiriyay.

GABAYGA

Arag maqal ama Araxmaan.

Ergaduu farriintiyo Ku adkekeyey heestee Egmadaanu kulanoo Looxii ilhaankaamkaan Sida uurku baalaha Indhahayga saaroo Warku waa ammaanee Adna Maxamed Moogow Aakhiro halkay

tahay Cabdi Qays ogeysii Ayaadaha Qur'aankiyo Araxmaan sidey tidhi Hadalkii Illaahay Ruuxuu Islaamii Sida uu aqoonsaday Waa ooman hawdoo Waa guri abeesoo Adeg weeye hoosoo

Abataq ku yaaloo Waa iil madow oo Rabbigay adoomaha Kaga aar gutaayoo Waxa laga arooraa Irridaha xabaashoo Anban maayo ruuxii Qabri lagu adkeeyaa Marna oogadeeniyo Waa oosha guudkoo Waa beer udgoon iyo Duni wada ilaysoo Waa ceel irmaaniyo Togag wada ordaayiyo Ilo wada xareedoo Lagu oon baxaayoo Naftu eegmo sugashada Ashqaraar ka qaadoo Toddobaatan ooryood Lala aqal galaayoo Rabbigay addoomaha

Ku abaal marshaayoo Dhibta lagu ilaawaa.

Afhayaha barbaartow Ababshaha dhallaankow Taliyaha abwaankow Aabaha jacaylkow Adigoon ogeyn baan Uurkaaga baadhoo Ula jeeddadaadaan Ka arkaa dhul dheeroo Arrintaadu Qaysow Af gobaadsi weeyee Aakhiro Cabdow Way aasan tahay Iilkay jirtaa Aakhiro Cabdow Anbatoo luntoo Ururkiyo laxaa

Ku ag-xidhantahee

Dadku yuu ku eedayn Ha dhex gelin ammuuraha Isha xidho afkana dhawr Arag maqal warkana ood.

==========

#**Abwaan YAM-YAM** & Suugaantiisa Aakhiro.

{aqriso :MAQAALKII DENBI DHAAFKA.2024 .halkaas waxaa ku qoran qisooyin aan ka alifay isagoo Janada dhex degan Abwaanka. sheeko ayaa dhex martay isaga iyo Hadwaari .maqaalkaas waa midka aan ugu jeclahay inta aan qoray. waayo Janada ayoow i xusuusiyaa }

Shirkii CARTA 1999-2000.

CIILTIRE ISMAACIIL CUMAR GEELLE

25 sano kahor ayoow Umada iskugu shir.

intii wanaaga Soomaali la jecleeyd weey kasoo wada

qeeybgaleen

Mooryaantii Xamar & Boosaaso & Kismaanyo & Beydhabo

dhamaantood Qab-qabla yaashii kobaqaadyada u ahaay

ITOOBIYA. kama eeysan soo qeeyb gelin weey iska diideen.

shika Jabuuti.

in eey ka qeeybgalaan ayaa u wanaagsaneeyd waayo MAXAAKIIMTA waa laga maarki lahaay.
maantana kan joogo Kismaanyo sidoo kale Boosaaso iyo
inta ka dhex guuxeeyso Xamar. waqtiga in eey ka faa iideestaan ayaa u wanaagsan wadajir looheshiiyo.
shalay SHABAABKA hal ayoow ahaay koonfur ayoowna ku ekaay maanta iyagii ayaa sii qeeybsamay DAACISH ka dhex dhalatay.
Beelaha kala qoqoban Boosaaso, Hargeysa, Xamar, Kismaanyo waxaa u wanaagsan in eey ka faa-iideestaan xiliga.
ISAAQ dhexdiisa heshiis ah, Hawiye sidookale Daaroodna haka reebin Digil&inta daladiisa ku dhexmideeysan dhamaan Beelaha
in eey dhexdooda si dhab ah u heshiiyaan ayaa wanaagsan.

-Xasan Daahirka KHAWAARIJTA ah & XASAANKA Keenya

ka dhex caaytamo iyagana kama soo qeeyb gelin.

-Weriyaha KHAAKHLAHA ah & Warbaahinta Beesha

dhamaantood weey iska diideen in eey yimaadaan shirkaas.

Abwaan **YAM-YAM & SHIRKA CARTA.**

Gabay ama Hees ayoow nooga tegay. dhaxal waaye aanan la dhaafi karin .

hadii la soo hadal qaado AAKHIRO.

qasab waaye in la xusuustaa

Heesta oow qaaday SANKA.

"SAFAR BAA LA TEGAYAA "

aniga majecli Heestaas. aad baan uga argagaxaa markaan maqlo.

YAM-MAY markoow .U.S.A ku laabtay

Gaari ayoow shil ku galay OOHAAYO ayaana lagu duugay

dhoowr sano kama soo wareegin markoow Shirka kasoo laabtay.

SANAKA isagana waa la mid

dhaqso ayoow ku dhex dhintay Muqdisho.

Feeyla suufkii NABADA. Laashin GACAL XAAYOOW

isagana kama harin wax yar boow siinoolaay waa dhintay

dhoowr sano kadib markii CARTA lagu soo heshiiyay ee

leescafiyay.

heesta

"SAFAR BAA LA TEGAYAA "

mar dhaw waxaa cusbooneeysiiyay Fanaaka IIDLE-YARE.

isagaa dib usoo qaaday.

==========

==========

#AHLAL QURAAN

Qisada ISRAA WAL MICRAAJ

DHEELMINTII .NABIGA.

{QEEYBTA 2-AAD....MAQAAL KU SAABSAN URUR DIINEEDKA...QAADYAANI...}

QEEYBTA 2-AAD ee isla maqaalkaan ayaan si wanaagsan ugu soo dhex sharaxay waana sida aan aniga hadeer ku qancsanahay. wax ka qurux badan hadii aan ka dhex helo Qur`aanka dhexdiisa fasirkaas Quraanka ah ayaan u guuri doonaa .

qormadii ku qorneeyd qeeybta labaad ee aan qabyada uga tegay ayaan sii dhameestirayaa hadeer.

MERZA GULAAM AXMAD AL QAADYAANI.

qaabka oow u fasiray waan qilaafayaa, sidoo kale **AHLASUNA & SHIICO**

-Imaamkeena waxawaaye **MAXAMAD CABDU**.

Culumadii hore sida eey u hadli jireen JIILKA CUSUB ulama hadlaayo balse waan IJTIHAADAYAA wax cusub ayaan

masraxa dhex keenayaa.

Magaca ZEEYLICI

muqalidkii CARABTA in aan ka dhigo marna ma dhicidoonto.

Qur`aanka isaga ayaa is fasiro.dheelminta Nabigeena waxaa fasiraad u ah Daawashada Nabi Ibraahim. dhulka iyo cirka Dhamaan wax walba ayaa daaha looga qaaday waana daawaday Naarta iyo Janada.

MALAKUUTKA dhulka kudhexyaalo waa Naarta malakuutka Samadana waa Janada.

Nabigeena waxoow arkay oo la tusiyay Naarta balse dhulka hoose ayoow kusoo arkay umana dhoofin Samada balse Dhalo ladaawado oo sida Tv-ga ah ayaa laga dhex tusay.

SUUFIGA cilmigaas waxoow u yaqaanaa KASHFI.

aniga siraha SUUFIYADA yaan idiin kashifayaa. waayo

BEEYCO lama gelin SUUFIYADA

cilmiga aad ILHAAMKA ku heshid cidna ha usheegin sidaas leeyma dhihin . hadii aan wax qaldo allaha iga cafiyo hadii aan idiin sheego wax qalbigiina ku qanco iga qaata. Kitaabkeena Quraanka dhinacna uma dhaafin, dhexdiisa ayaan wax walba kasoo dhurayaa.

DHEELMINTA.

-isweydiinta waxeey tahay Janada xagee beey ku taalaa?.

-Cirka meel ka sareeyso ayeey ku taalaa. midaasna waa run.

Gabaygii HADRAAWI.

"Marna oogadeeniyo Waa oosha guudkoo Waa beer udgooniyo
Duni wada ilaysoo Waaceel irmaaniyo Togag wada ordaayiyo
Ilo wada xareedoo Lagu oon baxaayoo Naftu eegmo sugashada
Ashqaraar ka qaadoo

-JANADA sida oow Haraawi yiri waaye waxeey ku taalaa OOGADA SARE.

Dheelminta waxaa lagu dhex xusay in oow Naarta soo arkay

Nabigeena weliba Rag & Dumarna weey kabuuxeen.

Dadkaas Sidee beey ku galeen Naarta ?.

soow lama dhihin CADAAB QABRI ayaa jiro?.

SUNI&SHIICO waxaa qasab ah in eey qiraan sida aan aniga

qiray oo ah NAAR&JANO uunbaa wax jiro ah

qofka dhintay maanta labadaas midkood ayaa hursan.

-Nabiga hadii oow MICRAAJ sameeyay lana dhex geeyay

SAMADA, oowna halkaas ku soo arkay NAARTA.

Qofka Gaalka ah Samada looma furaayo soow lama dhihin

لاَ تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ ٱلسَّمَآءِ وَلاَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلْجَمَلُ فِى سَمِّ ٱلْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُجْرِمِينَ

40الأعراف

-waxaa nahay AHLAL QURAAN.

cida aan wax uqoraayo waa wiilasheena iyo gabdhaheena waxaan ula jeedaa kuwo aan jeclahay ayaa tihiin mana jecli in aan idin xujeeyo .

-waan ogahay weli kama jawaabin su`aashii aan halxiraalaha ka dhigay .

sheeg Aayad Qur`aan ah taasoo tilmaantay Nabi Ciise in oow dhulka kusoo laaban doono loona waxyoon doono.

hal-xiraalahaas weli waa ii nusanyahay kama aanan jawaabin.

balse hadeer midaan ayaan jawaabteeda idin siinayaa.

jawaab:

Naarta waxeey ku taalaa dhanka hoose .

أَسْفَلَ سَافِلِينَ

ayeey kutaalaa.

Janadana dhanka sare

Qofka Muslimka ah ayaana loo furayaa albaabada Janada iyo albaabada Samada.

(ilala ladiina aamanuu)

Xadiis ayaa jiro tilmaamayo in Albaabada samada lo furaayo qofka muuminka ah .

midka gaalka ahna laga soo celinaayo dhinacaas dhulka hoose halagu cadaabo ayaa ladhahayaa .

-Nabigeena meel Cirka kasareeyso looma dheelminin balse isagoo halkiisa joogo ayaa la tusay Janada sidookale Naarta.

Halayaabin hadalkaas waa sida Nabi ibraahim.

وَكَذَٰلِكَ نُرِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلۡمُوقِنِينَ

(ancaam.75)

==========

#MICRAAJKA &Tafsiirka.

تفسير مقاتل بن سليمان

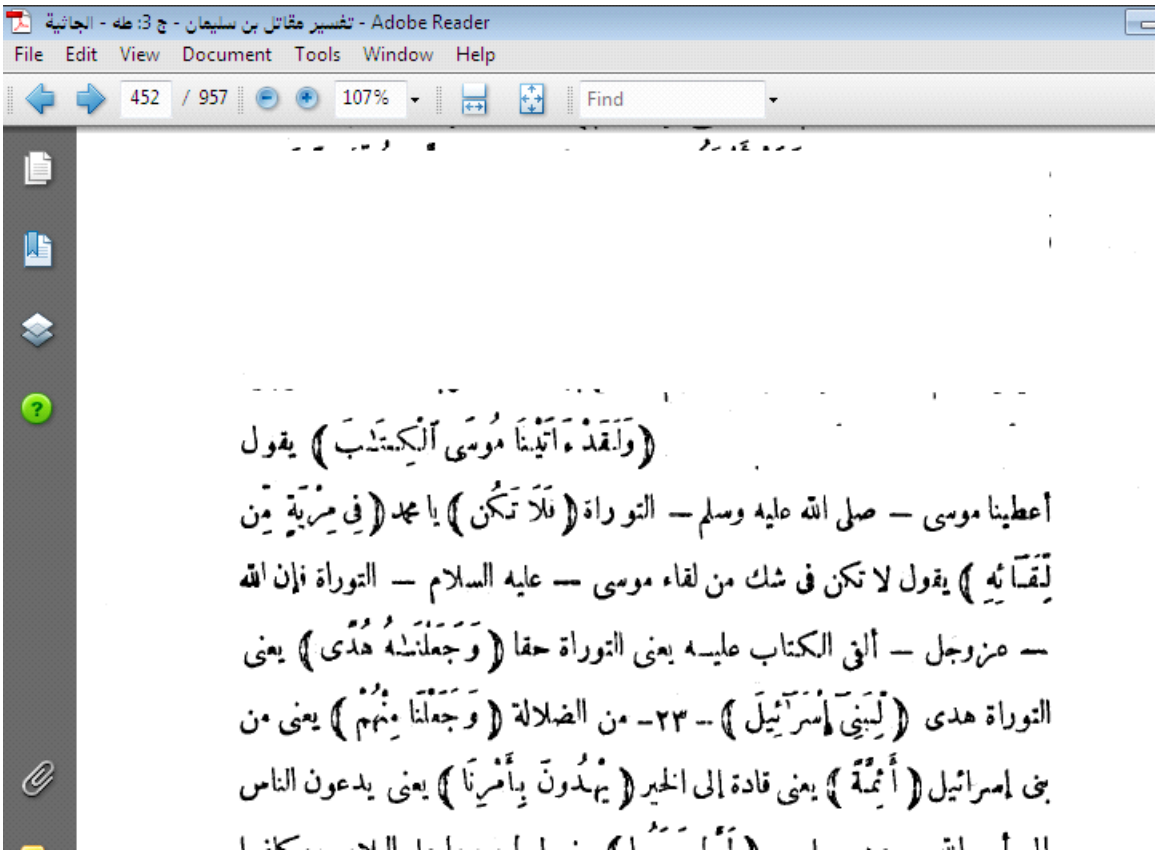
150 Hijriga ayaa la qoray

Tafsiirkaas.

markoow fasiraayo Aayada

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَابَ فَلاَ تَكُن فِى مِرۡيَةٍ مِّن لِّقَآئِهِ وَجَعَلۡنَاهُ هُدًى لِّبَنِيٓ إِسۡرَائِيلَ

[السجدة]

Aayadaas qaabka oow u fasiray wadaadkaas waad u jeediin , maba soo hadal qaadin MICRAAJKA.=

xiligaas lama aqoonin MICRAAJKA.

nuxurka hadalkiisa hadii aan afsoomaali ka dhigo.

-Nabi Muxamadoow haka shakiyin in Nabi Muuse aan siinay Kitaabka Toowreedka ah.

Dadkii SALAFKA ahaay sidaas ayeey u fasiri jireen Aayadaas.

-Dadkaan danbe waxeey u fasirteen Nabi Muxamadoow haka shakiyin in aad Nabi Muuse soo aragtay habeenkii laguu dheelmiyay. Samada 7-aad.

sheekadaas waa taxriifin Qur-aanka laga weecinaayo qaabka eey Aayada u socotay.
مقاتل بن سليمان
Micraajka maba sheegin.

========

#ISRAA WAL MICRAAJ.

Suurada "النجم"
Waxeey ka hadashay micraajka
sidaas ayeey dhehen culimadeena.
ISRAA&MICRAAJ.
waa laba qiso oo kala gooni ah.

5 sano ayaa u dhexeeyso goorta loo qaaday Samada iyo marka oow aadaay Qudus ee dhulka lagu kalahiyay Nabigeena.
Meesha waxaa nooga muuqato in eey laba qiso oo aanan shaqo isku leheeyn kala yihiin ISRAA & MICRAAJ.

-muran kama taagna ISRAA.

balse MICRAAJKA ayoow muran ka taagan yahay .

Qisada MICRAAJKA qolo walba muraad gooni ah ayeey ka leedahay waxbeeyna ku hoos qarsatay.

Aniga qaabkaan ayaan u fasiray.

bal ila eeg Looxii aan qoray wax aan qalday miyaa ku dhex qoran?.

Jibriil waatoow uyimid Nabigeena.

Daruuraha isagoo ku sugan waatuu arkay

Waa usoo degay waana markii oow joogay godkii qaarul xira la dhihi jiray. Quraan ayaana lagu soo dejiyay.

Nabi Muxamad Markaas ayoow arkay Jibriil. waana markii koowaad, oow isha saaro Malagaas.

xiligaas Nabigeena Waatii dhuunta la qabtay.eela yiri aqri quraanka.

النجم

عَلَّمَهُ شَدِيدُ ٱلْقُوَىٰ

ذُو مِرَّةٍ فَٱسْتَوَىٰ
وَهُوَ بِٱلْأُفُقِ ٱلْأَعْلَىٰ

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَآ أَوْحَىٰ
مَا كَذَبَ ٱلْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ
أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ

Geedka Gobka ah agtiisa ayoow ku arkay waana Geed ku agyaalo Janada.

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ
عِندَ سِدْرَةِ ٱلْمُنتَهَىٰ
عِندَهَا جَنَّةُ ٱلْمَأْوَىٰ

-aragtidaas sidee beey ku dhacday.

Nabiga isagoo MAKA iska dhex joogo ayaa la tusay JANADA.

TV-ga ayoow ka daawaday waxeeyna la mid tahay qof Kacbada dhexjoogo hadii oow KAAMIRADA kuu daaro adigoo aqalkaaga iska dhex joogo.

Jibriil waxoow dhahayaa waxaan ku agnoolahay Janadaan aadka u quruxda badan.

-Nabi Muxamad Aduunka waxaa looga dhigay sida 1-SHILIN.

 wax walba oo dhex yaalo ayaa la tusay.Xadiiska waa ka hadlay arinkaas.

Sidaas si lamid ah ayaa Janada iyo Dadka ku dhex nool loo tusiyay isagoo Dhulkaan iska dhex joogo aanan cirka loo qaadin, MICRAAJ isagoonan dhicin ayaa wax walba la tusiyay Nabigeena.

 sida Nabi Ibraahimba loo siiyay KASHFI ayaa Nabigeena loo tusay mulkigaas sare ee Janada ah .

وَعِندَهُ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لاَ يَعْلَمُهَآ إِلاَّ هُوَ

Rabi Furayaasha Janada isaga ayaa iskaleh cida oow doono ayoow u furayaa Janada waxa dhexyaalana tusayaa.

MICRAAJKII NABI IBRAAHIM

وَكَذَٰلِكَ نُرِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلۡمُوقِنِينَ

Nabi Muxamad si aanan loo dhihin waxa kula hadlaayo waa humaag been ah.

Gaalada waatii eey dheheen Muxamad waxa oow lasheekeesto Sheeydaan waaye.

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ

[وَٱلضُّحَىٰ]

JIBRIIL ayaa Baalashiisa kala bixiyay

bal idaawo , Janada ayaan agjoogaa, Geedka Gobka ah

ee Janada ku agyaalo indhahaaga ku daawo.

run waaye sheekadaan .

dhamaan Nabiyada ayoow ku dhex arkay Janada. Jir ahaan waxoow Nabigeena iska dhex joogaa magaalada Maka.

Micraajka aadka loogu murmay sidaas boow u dhacay.

-Nabiga waa ka hadlay arinkaas. waxoowna yiri aniga oo aanan Sariirteeyda meelna u dhaafin ayaan Janada daawaday.

qisada MICRAAJKA sidaas ayeey u dhacday.

ISRAA waa qiso gooni ah Nabiga Jir ahaan ayaa loo kaxeeyay QUDUS ayoowna aaday xiligaas.

-MICRAAJKA wax gooni ah ayoow ahaay.
Shaqo iskuma lahan Qisada ISRAA. ee dheelminta ah .
hadii aan isla garanay intaas
Bal aan is weeydiino horta MICRAAJ majiraa?
Meesha MICRAAJ kama muuqdo.
SAMADA ayaan u qaadnay oo dhex geeynay kuma qorna Quraanka. balse waxaa ku qoran Jibriil ayoow laba jeer arkay. Sawirkiisa runta ah ayoow arkay.
-Jir ahaan waa loo qaadi karay Nabigeena, oo Janada waa la geeyn karay sida Nabi Aadan looga soo dhex saaray ayaa isagana Albaabka inta loo balaqo laga dhex dusin karay balse xadka oow Quraanka noo dhigay meelna uma dhaafeeyno waxoowsan sheegin kuma kordhineeyno hadii FIQHI aan ka dhex fahamnay oowyahay. markaasi waa in gooni loo dhahaa

sidaas baan ka fahamnay Qur`aanka FIQHI ahaan ayaan sidaas u gartay waa in aan dhahnaa.

QAADYAANIGA &MICRAAJKA.

Khaliifkooda 2-AAD.

Magaciisa waxaa la dhahaa MERZA BASHIIR.

Waana ninka ugu aqoonta badan .

MERZA GULAAM AXMAD markoow dhintay isaga ayaa qabsaday Masjidka & maamulka kooxda Qaadyaaniga.

MERZA BASHIIR waa ninka qoray TAFSIIRKA aadka u balaaran.

Waana isaga ninka tiirarka u adkeeyay mad-habta Qaadyaaniga.

Tafsiirkiisa markoow ka hadlaayo Suurada “ISRAA:

Ayoow kusoo hadal qaaday arimahaas kor ku dhigan .

ISRAA & MICRAAJ.

Balse isaga kuma raacin TAFSIIRKA.

lkn mid ayaan ku raacay oo ah . waa laba sheey oo kala madax banaan ISRAA&MICRAAJ.

Aniga waxaan iri maba jiro MICRAAJKA .

#MOOWLIIDKA 2026.

Xerta yeeysan iga xanaaqin SUUFI waan ahay

Imaam Xasan Albana.

sidoow sheegay baan iri.

Moowliidka waan kasoo qeeybgelayaa.

....

..#MICRAAJKA.

-CURIN waaye sheekadaan.

Nabiga ayaa lagu qaaday Faras baalal leh Cirka ayoowna uduulay Samada 1-AAD ayoow albaabkeeda gargaraacay iga fura ayoow dhahay .maxaad rabtay ayaa la weeydiiyay.

NAARTA in aan arko ayaan rabaa Fircoown &Abuujahal ayaan soo eeg isleeyahay sida loo cadaabaayo.

-waxaa loogu jawaabay albaab qaldan ayaad soo gargaraacday.

Irida Janada ayaa ku taalo halkaan.Furaheeda makuu dhiibnaa?.

Fircoown agteena lama keenin Abuu-jahalna iska daa hadalkiisa.

Naarta miyeey ka dhumeen ?.

Heestii HADRAAWI "*Anban*

maayo ruuxii Qabri lagu adkeeyaa"

Qof dhintay Naar ama Jano ayuu Albaabkeeda mid uun garaacaa.

لاَ تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ ٱلسَّمَآءِ وَلاَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلْجَمَلُ فِى سَمِّ ٱلْخِيَاطِ

-Naarta hadii eeysan kuba oolin halkaan xagee beey iga xigtaa?.

-Waxaa la yiri aaway Qu'aankii lagu siiyay?.

Gaalada in aanan loo fureeynin Albaabada Samada soow kuma qorneeyn Qur`aanka?.

لاَ تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ ٱلسَّمَآءِ وَلاَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلْجَمَلُ فِى سَمِّ ٱلْخِيَاطِ

-Waxoow ku jawaabay Nabiga. xagee la geeyaa Gaalada qof sida Qaaruun ahaay markoow dhinto?.

-waxaa loogu jawaabay

أَسْفَلَ سَافِلِينَ

Ka eeg halkaas ayeey jiraan Gaalad.

-Dhulka miyaad ula jeediin ?

-Maya ee Naarta weey ka sii hooseeysaa dhulka. Naarta. ABATAQAN ayeey kutaal .

-Waxoow yiri Nabiga, Gaalada hadalkooda naga daaya ee, aniga masoo gudbi karaa.mana soo arki karaa JANADA?.

Ehel aan uxiisay ayaa la iigu sheegay in eey dhex joogaan Janada.

-Hadii aan Janada ku dhex geeyno, amaad dhahdaa kamaba dhex baxaayo waan iska dhexjoogayaa?.

Nabi adiga kaa horeeyay ayaa jiray waxoowna ku dhex dhuuntay JANADA.

waan soo indha-indheeynayaa ayoow yiri markuu dhex galayna waa kasoo dhex bixi waayay .

-Nabiga ayaa yiri

Aniga Ilmo ayaan Aduunka kaga imid. FAADUMO ayaa weli dhexjoogto Aduunka. iyadaaasna kamaba maarmo waxaa laga beeray Beerkeeyga barkiis .

waa balan in aan dib ugu laaban doono Aduunka,

warkiina waa bataye, iga fura Albaabka. mise Malag yahoow in aan Eebbe kaaga dacwoodo ayaad rabtaa hadhoowna shaqada lagaa ceeyriyo.

-Waa loo furay Albaabkii Janada.
Khadiijo Binta khuweylid ayoow arkay iyadoo Caruurta Iskuulka ka keentay .
meel fiican ma la dejiyay Xaaskaaga soo eeg ayaan is dhahay salaan ayaan kuugu imid ayoow yiri Nabiga.

-Rabiga haku salaamo ayeey tiri. Maama Khadiijo.

-CURIN waaye sheekadaas. fikirkeeyga ayaan metelay. Sabuurada ayaan qiso ahaan ugu sawiray . Qur`aanka sida aan ka fahmay ayaana sawiray. waa Micraaj cusub oo aan curiyay aniga, markaan diiday midkeenii hore.
-qaabkaan aan qisada u qoray hadii eey qeeylo ka timaado qoraa Soomaaliyeed ayaa igaga horeeyay, waana CABDULLAAHI JANO .

isaga ayaa igaga horeeyay in Janada laga soo waramo.
-Abuu calaa Al macari 1000 sano kahor ayoow qoray Buugaan رسالة الغفران
-Soomaalida waa dad qeeylo badan .hebel waxboow qalday ayaa ku dhex badan .waxa aan ka hadlaayo taqasusu baan u leeyahay qiso curinta iyo Diintaba. qof daaqada dig kaga soo yiri Qalinkiisa ma ahan waxa aad aqrineeysid . hadii aan wax qalday waan sixi doonaa.
-aniga in aan Qisada jilo waxaan ka jecleestay in oow Nabiga noo jilo waayo isaga waa hubaal in oow Janada dhex degan yahay balse aniga Rabi ha ii kaso . kuligeen ayaan iri.
Nabiga magaciisa marka lagu jilaayo qisada xigmad badan ayaa lagu dhex dari karaa waayo qooska Nabiga ayaa Janada dhex degan. iyaga ayaana laga hadalsiin karaa weliba si asluubeeysan.

>>DHAMAAD<<

==========

Aakhirada waa 2

midda dhaw iyo mida danbeeyso.

Aakhirada mida

1-AAD

qofka hada dhintay dhanka Samada ayaa loo qaadayaa

Jano ayoow dhex joogayaa xisaab la`aan.

-laba aragti ayaan ka qabaa arimahaas.

Ruuxda kaligeed ayaa la qaadayaa oo Janada la dhex geeynayaa.halkaas ayeey iska joogeeysaa ilaa laga gaaro xiliga Buunka qiyaamaha.

kadibna xisaab ayaa loo dhaqaaqayaa qof walbana Kitaabkiisa ayaa loo dhiibayaa.

inta ka horeeyso xisaabtaas qofkii wanaagsanaay Jano ayoow dhex joogaa balse Jir ahaan uma dhex joogo waa Ruux ahaan.

midka Gaalka ah isagana Naar ayoow dhex joogaa balse Jir ahaan ma ahan balse waa Ruuxda oo kaliya.arinkaas waa ku meel gaar inta laga gaaraayo Buunka Qiyaame.

fikradaas markaan ku dhaqmaayo waxaan aad iskugu dhawnahay FEEYLA SUUFYADA & Ibnu Xazm.

Feeyla-suufka isaga waxaa laga sheegay dhankiisa sidaas baa la`ahaan doonaa Ruuxda kaliya ayaa la ciqaabayaa ama Jano la dhex geeynayaa. Jirkaanna looma baahna.

ayoow yiri waa sida aan xanta ku helaayo aniga weli uma dhabagelin Fikirkooda. Ibnu Xazm wax aan kasoo boowsaday ayaan halkaan idiinku qorayaa.

markoow ka hadlaayo CADAABTA QABRIGA.

majirtaa mise maba jirto.

-SUNI&SHIICO iyaga waxeey dheheen

Jirka iyo Ruuxda waa la ciqaabayaa Iilka ayaana lagu dhex ciqaabayaa.

warkaas waa war aad uqurux badan balse waxoow qalooc ka jiraa qofka ahlujano ah sidee ayaa Qabriga looga dhigayaa dhulkii Jannada?.

Quraanka waxaa ku qoran Samada ayaa loo balaqayaa halkaas ayaa lagu soo dhaweeynayaa. Jano ayaa loo kaxeeynayaa waana markoow dhintay balse lalama sugaayo inta laga gaaraayo xisaabta aakhiro.

iyagana xujada ugu adag halkaas ayeey ka heeysataa. waxeey ku qasbanaadeen in eey ku xaliyaan. qofka Qabriga ayaa wax walba oo miro Jano ah loogu dhex keenayaa, halkaas ayaana Daaqad looga furayaa.

waxaadba moodaa in Janada eey ku garabtaalo Qabriga.

todobo samo meel ka sareeyso ayeey ku taalaa Janada waxaa lagaaga baahan yahay in aad halkaas u qaadid qofkii Janada lagu qoray .

-SHIICO & SUNI weey daaleen weeyna haraanhireen halkaas ayeey ku nasteen waxeey dheheen Qabriga ayaa Jano looga dhigayaa qofkii dhintay gurigiisa waa halkaas.

qaabkaas ayeey wax u xaliyeen SHIICO&SUNI.

-Aniga waxaan iri Ruuxda kaliya ma ahan balse Jirka ayaa la mid ah.

markeey sheekada halkaas joogto, xujada ugu adag waxeey ka timaadaa.

Jirka qofkii dhintay waaba nala joogaa, Iilka ama Qabriga ayaan dhex gelinay sidee ayaad Janno ku dhex geeysay?

-waxaan ku jawaabay xujo kale.

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

Aayadaas waxeey ka hadleeysaa

JIBRIIL & NABI MUXAMAD.

sida Imaam Nawawi ku qoray Buugisa 40-ka xadiis

Jibriil Nabiga ayoow u yimid isagoo Qamiis gashan

Jilbaha ayoow jilibka usaaray aad boowna ugu soo dhawaaday Nabiga

markaas ayoow ku bilaabay su`aalihii tirada badnaay ee nala soo baray ilmanimadeena.

markeey halkaas joogto bal iiga waran JIBRIIL.

jir ahaantiisa xaguu kaga yimid. aaway BAALSHIISA.

aaway muuqaalkiisa Malagnimo.

waxoow isku ekeeysiiyay NIN rag ah sida runta ahna waxa waaye, Malaga Nin ma ahan, Naagna ma ahan

Albaab walba soow kaama soo xerin ?.

waxaad ku qasbantahay in aad dhahdid jirka waa soo tabalcaareestay waana sida dharka.

Jibriil Jirkiisa asalka ahaay meel boow kaga soo tegay waxoow soo dhex galay Jir aanan jirkiisa eheeyn. Malaa`igta Jir ahaan weey is bedeli karaan awoodaas ayoow Eebbe siiyay Malaa`igta.

-su`aashii xujada eheeyd hada ayaan ka waabi karaa .waxaan dhahayaa

qofkii dhintay Janada ayoow dhex joogaa waxoowna ku lebisan yahay Jir aanan kiisa eheeyn .

sida Jibriil oow ugu lebistay Jir aanan jirkiisa eheeyn .

-wareeg aad udheer waaye balse hadhoow ayaan isku jid kusoo wada dheceeynaa.

-Shinbirkii CAGAARNAAY ee JANADA dhex joogay.

Shinbiro ayeey sheegeen Xadiis leeyda.

waxeey dhahaan qofka dhintay NAFTIISA

waa sida Shinbirta Janada ayeey iska dhex joogtaa inta laga gaarayo Buunka qiyaame yeerintiisa kadib ayaa Jirka dib loogu sooceliyaa.

midooda ayaan kula daartay, waana runtooda, balse waa qof Bini`aadan ah balse Shinbir ma ahan.

qofka Janada dhex joogo qolof kale ayaa loo yeelay tabal ahaan ayaana loosiiyay. jir aanan jirkiisa eheeyn si oow Janada ugu sii dhex joogo. inta laga gaaraayo Buunka yeerintiisa.

بَلْ أَحْيَاءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

Weey nool yihiin Dadka shuhadada ah sida SHAAMOOW/ HARGAHA/ 14-ZOOBE. Bulshadii halkaas nooga shahiiday dhamaantood weey wada nool yihiin.

Shinbirro ma ahan balse Janada ayeey dhex joogaan. Jir eey ku sii dhexjoogaan Janada ayoow Eebbe siiyay.

-sida Malaga loo siiyay Jir aanan jirkiisa eheeyn si oow Dadka iskugu ekeeysiiyo markoow Nabiyada waxyiga u keenaayo.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكاً لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلاً وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبِسُونَ

(ancaam 9)

Malag hadii lasoo diraayo sida NIN ayaa loo ekeeysiiyaa.

-Aqristoow wax badan ayaan kuu qalbi hadli lahaay balse waxa aan qoraayo waa MAQAAL balse ma ahan Buug .

ASHCARI ayaa sidaas ii sheegay lama soo shirtegin balse Qur`aanka ayaan soo dareeriyaa marka aan ka hadlaayo CADAABTA -QABRIGA. ama BARZAKHA.

AHLAL QUR`AAN in aan ka tirsanahay aad u xuusnoow.

Bulshada HINDIYA diinta halka eey kaga lumeen waa halkaas. Qofka dhintay maba dhimanin balse qofkale ayoow isku soo bedelayaa. sidaas ayeey dheheen iyaga.
qoraal dheer ayaan ka qoray arinkaas 2024 .waana ku lifaaqayaa isla maqaalkaan. si sheekada looga wada dhergo. qisada Hindiya ka aqriso qeybta hoose.

وَلاَ تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَاتاً بَلْ أَحْيَاءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

فَرِحِينَ بِمَآ آتَاهُمُ ٱللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُواْ بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ

(Al cimra .169-170)

Aayadahaas waxeey cadeeyeen qofka dhintay in oow Jano dhex jiifo. balse lama dhihin QABRIGA ayeey ku dhex nool yihiin sida SHIICO&SUNI faafiyeen.
-FIRCOOWN isagana NAARTA ayoow ku dhex noolyahay balse QABRIGA kuma dhexnoola.waloow eey Qoloftiisa banaanka taalo qabriga laga soo dhex saaray hadeer.
-Qoomkii Nabi Nuux, quraanka ayaa ka hadlay NAARTA ayeey dhexjiraan balse Qabriga laguma dhex ciqaabayo.

مِّمَّا خَطِيٰٓـَٔاتِهِمْ أُغْرِقُواْ فَأُدْخِلُواْ نَاراً فَلَمْ يَجِدُواْ لَهُمْ مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَنصَاراً

[nuux]

==========

Aakhirada mida

2-AAD

Dadka waa la xisaabinayaa Jano ama Naar ayoow qof walba mudan doonaa.midaas ayaa ah

Aakhirada mida 2-AAD

waxa aan kala dooday SUNI&SHIICO wax hada taagan waaye balse marka lees xisaabiyo kadib waxa dhici doono kalama doodin .

CADAAB-QABRI ayaa jiro ayaan diiday .Jano ama Naar labadaas ayaa wax jiro ah, balse Barzakh ama Cadaabta Qabriga wax daliil ah Qu`aanka loogama keenin .

balse Xadiiska waad kasoo heleeysaa .

النجم

عَلَّمَهُۥ شَدِيدُ ٱلْقُوَىٰ

ذُو مِرَّةٍ فَٱسْتَوَىٰ

وَهُوَ بِٱلْأُفُقِ ٱلْأَعْلَىٰ

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

Aakhirada mida 2-AAD

-akhirada weeyn marka lagaaro lana burburiyo dhulkaan Jano&Naar waxaa laga dhigi doonaa laba daar oo isku garabtaalo ama Janada ayaa sareeyso xiligaas.

Sababtoo ah Ahlunaarka waxeey dhihi doonaan xoogaa biyo ah nasiiya halkaas waxaa kaaga muuqato in eey isku muuqdaan labadaas daarood.

-NABIYADA dhamaantood JANADA waa la tusay waana la dheelmiyay.

Nabi Ciise riyooyinka oow ka hadlaayo waa runtiis waa soo arkay Janada sidookale Naarta.

Balse Dhulka isagoo joogo ayaa latusay sidookale Nabigeena

ma dhoofin ma tegin Samada 7-AAD

meel kasii sareeyso masoo taabanin . dhulkaan isagoo dhex

joogo ayaa la tusay Janada&Naarta. waana sida qisadii Nabi

Ibraahim

وَكَذَٰلِكَ نُرِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ

==========

FALSAFADA HINDIYA & Nafta.ama RUUXDA.

qormadaan waa qoraalkii aan ku balan qaaday qeeybta sare si aan u sharaxo arimahaas aan sare kusoo sheegay. qoraalka isagoo intaan kadheer waxaad ka aqrisan kartaa

MAQAALKII DENBI DHAAFKA

(Maqaalkii debni dhaafka ee Jano aan ku muteestay)

/7/2024.

#Nafta.

Feeyla suufkii Afladhoon & is Nasakhida Nafta

Naftaada waajirtay weligeedba. marka aad dhimatid jirka ayaa dhimanaayo balse Naftaada qof markaas dhalanaayo ayeey dhex-galeeysaa.

adiga hadii aadtahay qof feeylasuuf ah laga-yaabee in qof Gabyaa ah aad noqotid. marka qofka cusub Naftaada dhexgasho eeyna is cusbooneeysiiso. waxaad noqotaa Gabyaa.

tusaale:

Abwaan Hadraawi waadhintay oo hada manoola waxoowna ka dhashay Habar Jeclo. Hooyo kale ayaa uurqaaday isla Hadraawi-gii ayaa dib usoodhashay markaanse waa Qabiil gooni ah waa Nin Daarood ah kana ah Mareexaan .

nuxurka Nafta is nasakhday waa intaas.

GAALADII GIRIIGA & HINDIYA ayaana waxaas aaminsan.

#Buuga KALIILA&DIMNA.

{is Nasakhida & Ilxaadka ku qarsoon halkaas.
-Ibnu muqafac. ayaa soo tarjumay Buugaas 1300 oo sano kahor. waana Nin Muslim ah isaga.balse fikirka & xigmada oow kaduulaayo waa HINDI}

Buuga KALIILA. Qiso ayaa ku qoran.
waxeey tilmaan u tahay qisadaas NAFTA in eey is nasakhdo.
qaabka loogu dhex qariyay Buuga aniga ayaa idiin sharixi doono.

-Nin Caabid ahaay ayaa arkay Dooli(Jiir) Lugta ka dhaawacan. waa sooqaaday, Lugta ayoow ka duubay Gurigiisa ayoow keenay si halkaas ugu sii bogsado balse waxoow is yiri ameey dhibsataa Xaaskaaga Dooligaan dhaawacan. Rabi ayoow baryay waxooyna Rabi kabaryay in Jiirka lagadhigo Dad. waa la aqbalay baryadiisa Dad ayeey noqotay weliba Geber qurux badan. reerkiisa ayeey dhex joogtay in mudo ah .

Wadaad kii waxoow yiri Gabaryahay Ninkee jeceshay inaad guursatid?.

Nin awoodleh ayaan jecelahay ayeey tiri.

Qoraxda miyaad rabtaa iyadaa ugu awood badane?.

haa ayeey tiri.

Qoraxdii waxeey tiri waaleeyga awood badan ayahay. Caadka ayaa iga awood badan soow ma arkin isagaa iqarin karo.

-Caadka isagana waxoow yiri Dabeeysha ayaa iga awood badan iyadaa hadba dhinac ii kaxeeyso soow ma arag.

- Dabeeshii iyadana waxeey tiri Buurta ayaa iga awood badan oo madhaqaajin karo Buurta.

iyadana waxeey tiri Dooliga ayaa iga awood badan.

amar la`aan ayoow aqal igadhex-dhistaa.

ugu danbeeyn Gabadhii qurxooneeyd Asalkeedii ayaa looceliyay oo dib ayaa waxaa looga dhigay Dooligii eey ahaan jirtay ...
Qisadaas Falsafado badan ayaa kudhexduugan ISNASAKHIDA ayaa kudhex qarsoon waana Diinta Hindiya looga dhaqmo.
Mad-habtaas Soomaalida weey ku soo dhex dhuumatay.
SUUFIGA ha ogaado hana aqristo qisadaan.
-Mas ayaa qof noqonaayo, SUMXAANYO meel socoto ayeey waxeey dhahayaan Waa Mootada oo nasoo salaantay ee Bun haloodubo.
 halka eey kasoo jeedo Mad-habtaas waa Hindiya. Islaamka waa kamadax banaan yahay Madhabtaas.
- Jiir/Dooli ayaa laga dhigay Qof Bini aadan ah waxaa ku dhex qarsoon ISNASAKHIDA.
-QISO:ayaan ku dhex daray isla maqaalkaan
waxeeyna isku qaab eg yihiin qisadaan aan hada kasoo sheekeeyay. waana QISADA Wadaadka xaaskiisa
laga dhigay mida aduunka ugu quruxda badan .
ama Wadaadkii lasiiyay fursado 3 ah
1-AAD.
Rabiyoow Xaaskeeyga ka dhig qurux leey.
2-AAD.

Rabiyoow Xaaskeeyga weey igu caasiday DIBI geeso leh kadhig.

3-AAD.

Rabiyoow waan dhibtooda Ilmaha midii ila korin laheeyd adigaa DIBI kadhigtaye.Rabiyoow Xaaskeeyga DAD nimada kusoo celi.

halkaas ayeey kaga qasaartay 3 jaanis ee lasiiyay Ninkaas.

Qisadaas waxaan kasoo minguuriyay Buuga"Siyaasat-naama"

Eeraan dhinaceeda ayeey asal ahaan naga soo gashay

halkaas waxeey xuduud ka leeyihiin HINDIYA

in qisada asalkeeda HINDIYA lagu dhex curiyay waa macquul.

-Nabi Ciise waxoow habaaray xertiisa waxeey noqdeen DOOFAARO.

kuwii isaga raacay waxaa loo qaaday dhanka sare. SAMADA waxaa ka sareeyo JANADA.

halkaas ayeey degeen oo eey ku nool yihiin

waxeey kasoo degayaan marka Buunka qiyaame la afuufo.

Nabi Ciise isagana waa dhintay balse dhulkaan waa kusoo laaban doonaa aniga iyo adiga iyo Nabi Muxamad dhamaan Dadka waxoow Eebbe dhahayaa sooyaaca una kaalaya xisaab.

إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ **إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ** مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

(al cimra 55)

Aayada kale waxeey sheegtay.

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ

[طه55]

Nabi Ciise ciidaan laguma dhex aasin Qabrigiisa cid og meesha oow ku yaalo majiro.

halkaas waxaa kaaga muuqato in Jir ahaan loo qaaday oo Janada toos loo geeyay. sida Nabi Aadan &Nabi Xaawo

looga soo dhex saaray Janada .halkaas ayeey ku noolaayeen Xaawo iyo Aadan waxeeyna lahaayen JIR

balse Ruuxda kaligeed ma dhex joogin Janada. hadeerna waa sidaas Jir&Ruux wada jiro ayoow ku dhex joogaa

Nabigii Naxariista Nabi Ciise ahaay.

midkaas waaye midka aan rumeeynay inaga, balse SAXNUUNIYADA Magaalada QASA xasuuqday ee maatida Madfaca ku halaagtay, si oow Nabi Ciise dhulka ugu soo laabto darteed.

Fanaanka LAFOOLE ah waxoow qaaday Hees.

SOO DHALO HOOYO ayaa la dhahaa Heestaas.

"*dhiigaiyo colaadaha ku dhalan maayo* "

1000 jeer hoosta ka xariiqa Nabi Ciise ku dhalan maayo dhiiga Muslimiinta oo la daadiyo ama Masiixiga oo madfac isla dhaco sidaas kuma dhalanaayo Nabi Ciise.

XALAB oo dhulka lala simo ama QASA.

sidaas ku dhalan maayo sayidkeena Ciise Masiix ahaay.

caleeyhi salaam.

-FEEYLA SUUFKA GIRIIGA. AFlaadhoon waan dhageestay Buugiisa

waana 20 saacadood oo MP3 ah.

waxuu aad isku deyay in FEEYLASUUFKA lagu bedelo ILLAAH.

weeyna dhacday, Diinta MASIIXIYADA wadaadkooda Kaniisada ayeey waxeey kadhigeen sida RABI la caabudo.

isaga ayaa dadka u denbi dhaafo balse wax walba waa in aad u sheegtaa isaga.

waxba haka qarinin Baadariga.

ٱتَّخَذُوٓاْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلاَّ لِيَعْبُدُوٓاْ إِلَـٰهاً وَاحِداً لاَّ إِلَـٰهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

[التوبة31]

-FEEYLASUUFKA Giriiga ah waxaa lala rabay in oow la midoobo EEBBE .

Wiilasha oow Rabi dhalay ayaan idinka dhigayaa ee DAHABKA iyo raaxada aduunyo iska daaya ayoow ku qanciyay AFLAADHOON xertiisa.mar walba hala raadiyo XIGMADA ayoow yiri.aadna wax haloo barto.

SHUUCIYADA= XAASASKA oo leesla wadaago.

waxaas ayoow aad u faafinaayay ninkaas.midaas waxeey kaliftay in Buugaagtiisa la naco lagana jeclaado Feeylasuufka GIRIIGA ah ee lagu magacaabo ASOORTO.

KANIISADA&MASAAJIDKA

waxeey Falsafada ka qaateen

ASOORTO.

Ibnu Rushdi ayaa aad u fasiray Buugaagta oow ninkaas qoray.

KANIISADA iyadana wax badan ayeey sharaxday Buugaagta oow qoray Ninkaas.

ASOORTO&AFLAADHOON ayaa waxeey dhaleen MASIIXIYADA.

Diintooda waxaa kabuuxo waxa eey qorqoreen Feeylasuufyada GIRIIGA.

Qur`aanka waxoow naqdinayaa Masiixiyada.

Masiixiyadana waxaa aabe u ah AFLAADHOON.

Wiilka aad la hadleeysid waxaa la soo eegaa Aabaha dhalay isaga, kadib ayaad ogaan kartaa cida oow yahay.

sidaas ayaa Falsafada xooga loosaaray in la barto. waxa eey qaldaan waa la naqdiyaa, waxa eey saxaana waa lagu raacayaa.

-Qu`aanka& Aflaadhoon.

-Qu`aanka&Aroosto .

intaasba marbaan ka faaloon doonaa qaabka oow Quraanka ula hadlay Falsafada Giriiga.

ٱتَّخَذُوٓاْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِّن دُونِ ٱللَّهِ

Nabi Ciise intoowsan dhalan

500 oo sano kahor ayoow Aflaadhoon

Buugiisa ku qoray Feeylasuufka waa in oow la midoobaa Rabiga Samada degan.

si aan u noqono ILLAAH ama Ilmaha Rabi dhalay.

qaabka aan ku noqon karno sidaas waxaa koow ka ah in akhlaaqdeena wanaajino.

anshax suuban waa in aan kula dhaqano Dadka.

-Meleteriga ama Askarta waxoow siiyay maamulka Dhulka.

Feeylasuufkana waxoow siiyay maamulka Cirka.

si eeysan iskugu dhicin Wadaadka iyo Waranlaha.

-Qur`aanka waxoow ka hadlayaa ROOMA.

asal ahaan Roomanka waaba kuwii wanjalay Nabi Ciise dilka kuwii u maleegay beey ahaayeen. in la dilo iyaga ayaa qorsheeyay.

qarashna ku bixiyay. hadana Roomanka oow Quraanka ka hadlaayo waa qoom Diintooda Masiixi tahay.qofka aanan warba ka heeynin qaabka eey Qaramada isku bedelaan Diin ahaan, waa ku dhex dhumayaa halkaas.

taas ayaa waxeey kalifeeysaa in Taariikhda Umadaha la barto sidoo kale Falsafada Reer Galbeedka tii shalay iyo mida maanta socoto.

Falsafadii shalay jirtay waa mida oow Qur`aanka naqdinaayo. Diintooda ayoow la hadlayaa Quraanka. Diintaasna waxeey salka kuheeysaa Falsafadii oow Giriiga ka dhintay.

-dhalinta maanta nool marka Giriig lasoo hadal qaado waxeey maanka ku sawirtaan Dalkaas yar ee Turkiga ku dhegan diin ahaantana Masiixiga ah. balse Giriiga laga hadlaayo Falsafad ahaan kuwaan hada nool loolama jeedo.
-Baadariga Masiixiga ah waxoow ku qasban yahay in oow barto Toowreed.
waayo asal ahaan halkaas ayeey farac ka yihiin.
MURSHIDKA Muslimka ah waxaa qasabku ah in oow barto Masiixiyada, Injiilkooda. Toowreedka Y*hooda sidoo kale Falsafada Giriiga.
waayo Qur`aanka 80%
waxoow ka hadlayaa Nabiyadii Y*hooda
loo soo diray.
wanaagooda ayoow ka hadlayaa xumaantooda ayoow ka digayaa.
==========

#CIRRO & Daroonkii Booliska ahaay.

waxaa isoo kaxeeyay Madaxweeynaha waxaan soo aadnay Baqaar ama maqsin.

waxoow kasoo bixiyay 5 Diyaaradood oo Daron ah, lagana soo iibiyay Dalka Turkiga.

Go'a lagu goglo Sariirta sida looga dulqaado . Darbaalkii la dul huwiyay Diyaaradaha ayoow aayar uga daliiqay. waa ka dulqaaday ayaan ula jeedaa.

Amakaag ayaa igasoo haray waxaan iri oo adiga Turkigana Tusbaxooda waad kutixneeyd miyaa?.

-wuxuu iguyiri Madaxweeynaha Gaarigaas sookaxeey kuna qaad Diyaaradahaan, una geey

wiilka xakumo Booliska ah ee **Habarjeclo.**

Midka **Habaryoonis** isagana ugeey hal xabo.

kan **Habar-awal** isagana hal xabo ku reeb agtiisa.

dhamaantood u wada qeeybi DAROONKA.

-Madaxweyne. xageen weerar ku nahay ayaan weeydiiyay?.

-wuxuu igu yiri

.SUUQA WAAHEEN.

weey gubeen waad ogeeyd. hadeerna Dariiqii ayeey ciriir kadhigeen sida iiga muuqato TV-ga.

Kaamirada iigu xiran wadooyinka sida eey ii sootebineeyso

ayaa sidaas ah.

SUUQA WAAHEEN markoow debka qabsaday, dariiq loosoo maro ayaa la waayay. waddo walba Gaari ayeey ku jareen. Debdemiska dariiq oow usoo maro markii la waayay ayoow debkii ku fiday meel walba.

-qofka jidka ciriiriga ka dhigay ee Gaarigiisa jidka ku dhex jaray ayaan doonayaa in lagu ganaaxo 1000 $.

si loogu waanaqaato.

-DAROONKII waxuu sawirro kasoo qaaday wiil aayar u ka xeeynayo Gaarigiisa, si oow u shukaansado gabar Jidka dhinaciisa hadaafeeysay, aadna u qurux badneeyd.

-midkale ayaa isagana jidka ku dhex demiyay Gaarigiisa si oow Jaadka uga iibsado halkaas.

Raali gelin.

Maqaalka waxuu lamid yahay warqad yar oo xusuus qor ah.
Aayada Quraanka . Xadiis walba cinwaan kiisa
Heesta iyo gabayga cinwaankiisa iyo Abwaanka qaaday.
qisada cinwaankeeda iyo cida curisay.
sheeko xariirtana waa la mid.
wax walba waxyar oo lagu soo xusuusto ayaa laga soo minguuriyaa.
maqaalka dhexdiisa lagu soo bandhigaa.balse
marka Buug la qoraayo sidaas weey ka duwantahay .
wax walba iyagoo faahfaahsan ayaa lagu dhex qoraa Buuga.
balse Maqaalka waa wixii Buuga lagu qori lahaay oo aad loo tashiilay.
meelaha qaar hadii aan ereyada is daba mariyo hala yaabin.

marka hore lahjada aan doono ayaan ku qoraa maqaalka. kadib ayaan dib uhabeeyn ku sameeyaa.
IDAAJAA qaabka oow wax u qoro in aan ku deydo,ayaan aad iskugu deyaa.
lahjadaas ayaana ah mida Soomaalida eey ku midoowday in Afkooda lagu qoro.
-Maqaalka waxuu la mid yahay BANIIKAL.
Baniikalka waa Sawir aanan weli la cadeeynin , Buugana waxuu la mid yahay wixii Baniikalka ku jiray oo lasoo cadeeyay.jiilkii 1970-2000.
weey garan karaan qaabkaas aan ugu sharaxay sheekada.

==========

#CIRRO, Doowlada oow hogaamiyo

waa Doowladeeyda, mucaarad kuma ihi balse muxaafid ayaan ahay .

-Doowladeeyda waa DIMOQORAADIYAD/SHUURO.

Xasan Daahir&Xasaanka Kenya joogo ma ahan midooda. iyaga mida maankooda ku jirto waa tii oow MUCAAWIYE

Boqorka ka ahaay.

waa BOQORTOOYO la kala dhaxlaayo ama tii Reer banii Cabaas.

Doowladeeyda waa DIMOQORAADI.

sida tii CUMAR&CUSMAAN&CALI &ABUU BAKAR.

dhamaantood SHUURO ayeey ahaayeen .SHUURO=DIMOQORAADI.

HARGEYSA mida iiga dhisan hadeer .Bulshada ayaa Afti laga qaaday,si xalaal ah ayeey ku doorteen .weey noo

sooxuleen.

sida Gabadha foodleeyda ah u xulato seeygeeda.

ayeey usoo xusheen cida aayahooda ka talinaayo.

-Xasan Daahir &Xasaan .tooda waa tii Ina Godane.

in la toogto maahane kama tago Kursiga .

-maad ka degtid .

-goorma ayoow ka degayaa ?.

su`aalaha nuucaas ah waa ka xaaraan in lagu qoro Kutubadooda.

midaas ayaa kaliftay mar walba oo DASTUUR lasoo hadal qaado in eey lasoo boodaan WAA XAARAAN.

waa TUUGO. waana Mooryaan GEREEY.

waxa eey neceb yihiin ayaa ah,

DASTUURKA.

waxaa ku dhigan DASTUURKA 5 sano ama 4 sano kadib waa kaaga dhamaatay xilka .

waana lagu ciqaabayaa hadii aad fidno kicisid. weliba xabsi ama dil toogasho ah ayaa tahay.

(<u>oow fuu bicahdi laahi jamiican</u>)

Balanteena waa taas. ma ku guuraatay gabadhaas mudo xilkeed keeda meel lagu qoray. mudo la wada ogyahay. iigu dar aanan jirin .

-QABILTU ayaan iri aniga, weliba waxaan diyaar u ahay in aan u qidmeeyo ehelkeeda sidii Nabi Muuse 10 sano in aan Ariga u raaco Aabaheed ayaan diyaar u ahay [Aabaha=Bulshadeena.]

-Aniga waan ku qaatay waana ku guursanayaa shuruudaas eey la timid gabadhaas.

ISAAQA ah.

-MIHRAAN MEHER KAAGA NOOSHEEG.

-Mihraan Naag la qabo waaye CIRRO ayaa lagu mehriyay.

5 sano waa in la sugaa cudadeeda.

-DASTUURKA. maxaa loogu qori waayay weey ka fasaqantaa Ninka guursaday?.

فَجَآءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِى عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِى يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا

--

-قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يٰأَبَتِ ٱسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَأْجَرْتَ ٱلْقَوِىُّ ٱلأَمِينُ

قَالَ إِنِّىٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَىَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِى ثَمَانِىَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْراً فَمِنْ عِندِكَ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِى إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ أَيَّمَا ٱلأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلاَ عُدْوَانَ عَلَىَّ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلأَجَلَ

[القصص]

DASTUUR in la qoro laguna dhaqmo ayeey diideen .

Dastuurka Umada masiir keeda ayaa looga dhex hadlayaa.

Odaygaas kor ku xusan Ari ayoow doonayaa in loo ilaaliyo hadana qodobo ayoow kula heshiinayaa Ninka guursanaayo Gabadha oow dhalay.

inantiisa. Hablahiisa.

==========

TUSMO:

CIRRO. Deb&dhamac kulul ayaad ku dul joogsatay.

-diirada kama duwin qoraalada Cirro ayeey dulsaaran tahay .

 SIL-SILAD weeyba noqondoonaan 4 sano ama 5 sano Seefaha leesla dhaco.

CIRRO INTA OOW KU DIGANAAYO BULSHADEENA FALASTIIN

dhul ayaa ii beec ah dalaalnimo dunida la dhex wareegaayo sidaas ayaa loo karbaashi doonaa.

-QUDUS aan u hiilino Qalinka qadiisa haka bakheeynin .qalinle

hadii aadan noqon karin qoraalada faafintooda ma qarashbaa kaaga baxaayo. meel fog gaarsiiya qoraalka.

==========

LA SOCO QEYBTA 5-AAD.